Jaargang 112. Dingsdag, 13 September 1853. No. 73.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Zaturdag l.l. is aan de geabonneerden verzonden: *Bijblad* no. 25, en bij deze Courant wordt verzonden: *Bijblad* no. 26, beide inhoudende: *Verslag van de handelingen van de Staten Generaal*, waaronder redevoeringen van de heeren CREMERS en DE SITTER, uitgesproken in de Eerste Kamer.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, —

Overwegende, dat zich eenige gevallen van **CHOLERA** hebben voorgedaan te ***ROTTERDAM***, en het niet onmogelijk is te achten, dat die ziekte zich verder in *Nederland* zal verspreiden en ook in deze Gemeente zal kunnen doordringen;

Overwegende, dat **zindelijkheid** een der voornaamste hulpmiddelen is tegen het ontstaan en de verspreiding der gemelde Epidemie, en dus het reinhouden van de Gebouwen door de Ingezetenen, en van de Straten enz. van wege het Bestuur, aanbevelenswaardig en noodzakelijk is; [illegible] van Politie. —

[illegible] binnen **8 dagen na heden door of van wege de Ingezetenen, die zulks aangaat, de wanden tusschen de huizen in deze Gemeente zullen moeten worden geschoond.**

Wordende voorts de Ingezetenen uitgenoodigd en aangemaand, om door inachtneming van reinheid en zindelijkheid, zoo binnen hunne gebouwen als daar buiten, voor zoover dit aan hunne zorg is aanbevolen, het hunne aan te wenden tot voorkoming, zoo mogelijk, van de gevreesde ziekte.

En zal dit besluit ter kennis van de Ingezetenen worden gebragt door plaatsing in de *Groninger Courant* en aanplakking waar het behoort.

GRONINGEN, 12 September 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, daartoe uitgenoodigd door den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie op verzoek van het Hoofdbestuur der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, maken bekend, dat op **den 28sten September e.k.** en volgende dagen, te ***Dordrecht*** eene **TENTOONSTELLING van Vee en voortbrengselen van en werktuigen voor den Landbouw** zal worden gehouden, en dat een exemplaar van het PROGRAMMA dezer Tentoonstelling in de Bureaux van den Heer Commissaris des Konings voornd. ter lezing ligt.

Burgemeester en Wethouders moedigen de Landbouwers in deze Gemeente aan tot het inzenden van Voorwerpen op de gemelde Tentoonstelling.

GRONINGEN, 8 September 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND-TURKIJE.

De *Times* deelt thans het memorandum mede, hetwelk door *Reschid*-pacha is ingeleverd bij de vertegenwoordigers der mogendheden te Konstantinopel, benevens de nota ter wijziging van de Weener voorstellen. De zin van dat memorandum is even zoo als men reeds heeft gezegd, en daaruit blijkt, dat de verlangde wijzigingen niet zoo geheel onbeduidend zijn als de eerste telegrafische depêche deed onderstellen. Alvorens eenen buitengewonen gezant naar Petersburg te zenden, dringt de Porte aan op het ontruimen van de Vorstendommen en verlangt een' hechten waarborg van de mogendheden tegen alle verdere bezetting van dat gedeelte des Ottomannischen rijks door de Russen. Het blad gelooft echter, dat de Porte niet op deze eischen zal blijven staan in geval van tegenkanting van Rusland.

De *Times* van gisteren (11 Sept.) meldt, dat de Keizer van Rusland zich verzet tegen de wijzigingen, welke door de Porte in de Weener voorstellen verlangd worden. De Oostenrijksche regering had, in vereeniging met de overige mogendheden, voorgesteld, om de punten in geschil te vereffenen, door middel van afzonderlijke onderhandeling tusschen den graaf *Nesselrode* en een naar Petersburg te zenden Turkschen gezant. De Russische gezant te Weenen, de heer *v. Meijendorff*, had verzekerd, dat de Russische troepen niet in de Vorstendommen zouden overwinteren.

(Volgens berigten uit Konstantinopel van den 29sten Aug. bleven de oorlogstoebereidselen onafgebroken voortduren. De vrees voor eene losbarsting van den oorlog was daar nog altijd levendig, en men verwachtte een nieuw manifest van de Porte aan de Turksche bevolking.)

ITALIE.

De *Corriere Mercantile* deelt berigten mede van nieuwe arrestatiën en huisonderzoekingen te Rome en in de provinciën van den Pauselijken Staat. Men heeft verborgene drukpersen, oproerige geschriften en revolutionaire correspondentiën ontdekt.

De Oostenrijksche vesting-kommandant van Ancona (Pauselijke Staat) heeft eene lijst doen bekend maken van de veroordeelingen door den krijgsraad, van Junij 1849 tot Junij 1853. In die 4 jaren heeft men moeten onderzoeken en vonnissen 86 personen wegens moord- en doodslag, 123 wegens rooverijen, 3 wegens brandstichting, 130 wegens openlijk geweld, 236 wegens toebrengen van wonden, 1046 wegens het verbergen van wapenen, 457 wegens beleediging van Pauselijke gendarmen, 366 personen wegens zamenrottingen en rustverstoringen en 4 wegens majesteitsbeleedigingen.

Daarvan zijn 60 personen doodgeschoten, 64 veroordeeld tot de galeijen, 78 tot openlijken dwangarbeid, 1555 tot gevangenisstraf, 48 tot stokslagen en 180 tot huisarrest; 259 personen zijn, bij gebrek aan bewijzen, voorloopig, en 137 geheel vrijgesproken, terwijl 55 personen zijn begenadigd.

De *Parlamento* van Turin, deelt in een schrijven uit Napels, de lijst der veroordeelingen mede, den 20sten Augustus uitgesproken door het bijzondere Napolitaansche hof tegen de afwezige personen, die in de gebeurtenissen van den 15den Mei 1848 betrokken waren. Zij bevat 21 veroordeelingen ter dood, waaronder zich bevinden de heer *Cirelli*, 4 oud-ministers, 10 afgevaardigden, 1 priester, enz.; 13 veroordeelingen tot 25 jaren dwangarbeid, waaronder 8 oud-afgevaardigden; 2 veroordeelingen van 19 jaren tot dezelfde straf van de twee zonen van den heer *Cirelli*; 3 veroordeelingen tot eeuwigdurenden dwangarbeid van drie letterkundigen; voorts drie vrijgesproken, waaronder eene ten gunste van een derden zoon van den heer *Cirelli*.

— Te Rome zelf circuleert eene massa geschriften tegen de regering. Van daar, dat zij in elk individu bijna een' vijand waant te zien.

Het aantal der personen, welke, ter zake der jongste zamenzwering, gevangen zijn genomen, is tot 200 geklommen. Sommige der voornaamsten zijn den Paus persoonlijk bekend. De reis van den Paus naar Castel Gandolfo schijnt, ten gevolge dezer ontdekking uitgesteld.

— Men verneemt uit Bologna, dat den 30sten Augustus aldaar verscheidene arrestatiën hebben plaats gehad.

— De Protestantsche kerk te Turin zal binnen weinige dagen worden ingewijd. Men verneemt, dat alle notabiliteiten uit Engeland, Holland en Amerika, die zich in deze hoofdstad bevinden, deze plegtigheid zullen bijwonen.

DUITSCHLAND.

Men kan thans reeds als zeker aannemen, dat de invoer van granen tot aan het einde des jaars in de staten van het tolverbond vrij zal worden gesteld. De tolconferentie moet het besluit daartoe met eenparige stemmen op een na, die van Keurhessen, genomen hebben. Men gelooft echter, dat ook deze staat zal toetreden en het besluit spoedig zal worden afgekondigd.

— Te Bremen wint de partij, welke voor eene aansluiting dezer vrije stad aan het tolverbond ijvert, veel aanhang.

— Te Frankfort is door het wetgevend collegie met 781 tegen 71 stemmen aangenomen het wetsontwerp tot uitbreiding der staatsburgerlijke regten van de Israëlieten en plattelands-be woners.

— Den 2den dezer is de telegrafen-conferentie der Duitsch-Oostenrijksche vereeniging door den minister van koophandel *v. d. Heydt*, te Berlijn, in persoon geopend. Bij deze conferentie zijn, behalve Pruissen, vertegenwoordigd: Oostenrijk, Beijeren, Saksen, Wurtemberg, Hanover en de Nederlanden.

— De hertog van *Nassau* heeft bij besluit aan de geestelijke overheden de heffing van alle belasting, van welken aard ook, zelfs die onder den naam van aalmoezen, verboden.

— Naar men verzekert, zijn niet minder dan 1000 schepen noodig om het graan uit de Donaustreken te vervoeren, hetwelk thans van daar niet verzonden kan worden uit hoofde van de verzanding van den Sulina-mond.

— De Hongaarsche kroon, welke sedert verscheidene jaren verdwenen, en zoo men meende gestolen was, is teruggevonden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 8 September.

In de zalen van het Parlements-gebouw te Londen heeft men thans vloeren van gutta-percha en kurk gelegd, die zich door hunne duurzaamheid, zindelijkheid en aangename elastische zachtheid bijzonder aanbevelen. De bereiding van dit materiaal geschiedt op de volgende wijze: geraspte kurk wordt met in heet water gekookte gutta-percha tot eene massa gekneed, die daarop tot bladen wordt uitgerold.

— Eergisteren en gisteren zijn niet minder dan 370 schepen, bijna alle uit havens van de Oostzee, op de Teems voor deze stad aangekomen. Deze vaartuigen zijn meest met graan geladen. — Ten gevolge van dezen aanvoer was de graanmarkt heden flaauw; doch er werd weinig handel gedreven.

— Als een bewijs, dat het onder de vrijhandelswetgeving niet de scheepvaart alleen, maar ook het landbedrijf in Engeland wel gaat, wijst de *Times* op den afloop der vee- en paardenmarkt van Barnet, de grootste in Engeland, die gedurende de drie eerste dagen dezer week gehouden is. Eene overgroote hoeveelheid vee is aldaar voor hooge prijzen van de hand gezet; meer dan veertigduizend stuks rundvee voor vetmesting bestemd, is er verkocht voor ongemeen hooge prijzen; en zoo groot was de aanvraag, dat verscheiden partijen twee- of driemalen en telkens met aanmerkelijke winst verkocht werden.

— Volgens de laatste berigten uit China, zou het Keizerlijk gouvernement gezanten hebben afgevaardigd om met de opstandelingen zoo mogelijk in onderhandeling te treden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 September.

Onder de wenschen, welke onlangs de algemeene raden hebben geuit, merkt men dien van het dep. van het Noorden op. Deze raad verlangt namelijk eene wet, waarbij de dronkenschap onder de strafbare overtredingen gerangschikt worde, terwijl men de kroeghouders verantwoordelijk moest stellen voor de gevallen van dronkenschap en de schulden in de kroegen gemaakt gelijk stellen met speelschulden. Een paar arrondissementen van Avesnes hebben een' dergelijken wensch geuit.

— Het Keizerlijk geregtshof te Parijs heeft uitspraak gedaan in de zaak van het eedverbond, bekend door het komplot van Vincennes. De beschuldigden *Blazy*, *de Sicard*, *Germain* en *Bougiry de la Souche* zijn vrijgesproken, omdat hunne deelneming aan het komplot niet genoegzaam bewezen was, terwijl de veroordeeling door eene vroegere regtbank van *Jeanne*, *Piegard*, *Debadie*, *Jamet*, *Salvat* en *Barbotte* is bekrachtigd, met uitzondering, dat de straf van *Jeanne* en *Salvat* is verminderd op een jaar gevangenisstraf.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 September.

Het alhier vergaderde congres voor de zeevaart- en weêrkundige waarnemingen zet zijne werkzaamheden geregeld voort. De zittingen worden dagelijks in het gebouw van het ministerie van binnenlandsche zaken gehouden en duren 5 à 6 uren. De vertegenwoordigde staten zijn: Engeland, Frankrijk, Rusland, Zweden en Noorwegen, Portugal, de Nederlanden, België en de Vereenigde Staten van Amerika, welke laatsten het initiatief hebben genomen. — „Het is voor de eerste maal”, zeide de heer *Maury* te regt, „dat men zooveel officieren van verschillende natiën zich ziet vereenigen met een doel van openbaar nut, en om mede te werken tot den vooruitgang der wetenschap en tot heil der menschheid; officieren, die men tot dusverre slechts onder de vuurmonden vereenigd vond, om aan noodlottige ondernemingen deel te nemen.”

Deze vereeniging is inderdaad een vredes-congres, dat feiten in plaats van woorden geeft, en als eerste verrigting reeds meer zekere en kortere wegen op den oceaan heeft aangewezen. De leden van het congres zijn het reeds volkomen eens geworden ten aanzien van de verschillende beginselen van waarneming, wier kennis de middelen zal kunnen aanwijzen, om de zeereis te bekorten en de daaraan verbonden gevaren te verminderen. Eenvormige en vergelijkende tabellen zijn aangenomen voor de oorlogsschepen, zoowel als voor de koopvaardijschepen, voor zoo verre deze laatsten aan de voorgenomen werkzaamheden zullen willen deelnemen.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 10 September.

Het gewone zittingjaar van 1853—1854 der Staten Generaal zal in gevolge het grondwettelijk voorschrift, op Maandag den 19den dezer worden geopend.

— Den 5den dezer is H. M. de Koningin met H. D. zoon in den besten welstand te Friedrichshafen aangekomen.

H. M. de Koningin-Weduwe is den 5den September, van Warschau komende, te Breslau gearriveerd, en aan het Zettlitz hotel afgestapt.

— De bevordering van den prins *van Oranje* tot de rangen van luitenant ter zee der 2de klasse en 1sten luitenant bij het reg. grenadiers en jagers, is zonder bezwaar van 's rijks schatkist.

— Volgens een officiëel schrijven van den Belgischen consul te Odessa, dd. 14/26sten Augustus j.l., had men in Zuid-Rusland over het algemeen een rijken oogst, en onderscheidden zich de granen door hunne goede hoedanigheid en hun gewigt.

AMSTERDAM, 10 September.

Men verneemt, dat de stad Dordrecht, ter gelegenheid van de vergadering van het hoofdbestuur en de leden der Hollandsche maatschappij van landbouw en de tentoonstelling van landbouwkundige voorwerpen, in het begin van October te houden, door Z. M. den Koning zal worden bezocht.

— Uit Luxemburg wordt van den 6den September geschreven, dat men te dier stede een berigt had ontvangen, hetwelk op de bevolking een' diepen indruk had gemaakt. Bij besluit van den Koning-Groothertog zijn de ministers van het Groothertogdom ontslagen. Men kent de reden van dit besluit nog niet, maar men verzekerde, dat de heer *Wurth-Paquet*, dezelfde staatsman, die in 1848 tijdelijk den heer *de Blachausen* te 's Hage verving, belast was met het zamenstellen van een nieuw kabinet.

Dit zoo onverwacht ontslagen ministerie was het laatste in Europa, dat nog van 1848 dagteekende. Hetgeen den onaangenamen indruk, door het besluit veroorzaakt, nog verhoogt, is dat men als lid van het nieuwe kabinet doodverwt den heer *Tornaco*, den meest impopulairen persoon des lands. Deze benoeming vereischt echter allezins bevestiging. Men sprak ook van den heer *Emmanuel Servais*, als zullende met een der departementen belast worden.

Volgens den *Courrier du Luxembourg* zou de aftreding der heeren *Willmar*, *Ulrich*, *Ulveling* en *Metz*, de vorige ministers of administrateuren, gelijk men in het Groothertogdom zegt, vrijwillig zijn en zou die uitsluitend den staat der betrekkingen van het Groothertogdom met eenige buitenlandsche staten tot oorzaak hebben.

— Men gaat te Delfshaven ijverig voort met het oprigten van nieuwe koornwijn-branderijen, zoodat er op dit oogenblik niet minder dan *zeven* in aanbouw zijn! De welvaart van dit stadje neemt zeer toe, daar er eene sedert jaren niet gekende bedrijvigheid heerscht.

— Men heeft aan de Kaap de Goede Hoop op nieuw professoren voor de theologische kweekschool beroepen, doch houdt dit nog zeer geheim. Vele voorname mannen en twee vijfden der predikanten zijn tegen de oprigting van zoodanige school. „Die in Nederland ook eene goede plaats als predikant heeft,” zoo luidt een schrijven van daar, „raad ik niet aan, als professor herwaarts te komen, want zijne financiën zouden zich niet verbeteren. Het leven in zulk een stand is hier duur en mist de aangenaamheden eener goede conversatie, alsmede het letterkundig genot, dat in Europa de geleerde en beschaafde stand mag smaken.”

ROTTERDAM, 8 September.

Heden werd alhier feestelijk herdacht het 25jarig bestaan der geneeskundige school, door het houden van toepasselijke redevoeringen door den lector dr. *G. P. Groshans* en door dr. *K. M. Giltay*, in naam der voormalige en tegenwoordige kweekelingen.

UTRECHT, 10 September.

Eene commissie bestaande uit voorname inwoners dezer stad heeft zich vereenigd om een album ter teekening te leggen en in plegtigen optogt op den 16den September aanstaande aan Zijne Majesteit den Koning aan te bieden. Dit album zal bevatten een hartelijk Nederlandsch woord van dankbare gehechtheid aan Hoogstdeszelfs persoon. De commissie heeft zoowel aanzienlijke als welgezeten burgers van Utrecht uitgenoodigd om hunnen naam op genoemd album te teekenen en voorts op Vrijdag den 16den, op nader te bepalen tijd en plaats, zich ter aansluiting aan den optogt te bevinden.

KAMP VAN ZEIST, 8 September.

Gisteren heeft het *Metalen Kruis*, afdeeling Amsterdam, en corps het voorgenomen bezoek aan het kamp bij Zeist gebragt. Ten getale van 109 leden, verliet in den vroegen morgen het gezelschap de hoofdstad per specialen trein naar Utrecht, vanwaar het met rijtuigen naar het kamp werd vervoerd. Het werd namens den Koning door een paar hoofdofficieren ontvangen en naar de plaats geleid, waar de manoeuvres bereids aangevangen waren. Op bevel des Konings werd het geweer door de troepen gepresenteerd voor het gezelschap, hetwelk vervolgens, door militaire muzijk voorafgegaan, het kamp in al zijne deelen bezocht, en daarna in zijne cantine uitrustte. Bij het diner, hetwelk het gezelschap in de cantine gebruikte, liet insgelijks de muzijk van het regement grenadiers en jagers zich hooren.

Den 16den breken de troepen op.

Z. M. heeft den generaal-majoor *Duijcker*, bevelhebber van het kamp te Zeijst, benoemd tot ridder-grootkruis met de ster der orde van de Eikenkroon. Ook heeft Z. M., naar men verzekert, aan de oudste onder-officieren van elk bataljon, dat zich in het kamp bevindt, een gouden cylinder horlogie tot aandenken geschonken.

— Naar men verneemt zal het bat. grenadiers en jagers zich van het kamp naar Utrecht begeven, ten einde gedurende het verblijf van Z. M. aldaar tegenwoordig te zijn.

AMERSFOORT, 9 September.

Heden morgen ruim elf uur marscheerden al de troepen uit het kamp bij Zeist, met de alhier en in de omstreken gekantonneerde dragonders en de batterij Limburgsche bonds-artillerie, met Z. M. den Koning en hoogstdeszelfs staf langs deze stad. Te acht uur uit het kamp getrokken, hadden de troepen den marsch genomen langs den nieuw aangelegden weg, die loopt van den Amersfoortschen Berg, over de Heide, naar het dorp Soest, en keerden vervolgens weder langs den straatweg, digt bij deze stad voorbij, langs den Utrechtschen weg naar het kamp terug. Hoewel de marsch vijf à zes uren duurde, zagen de troepen er uitmuntend uit.

ARNHEM, 8 September.

Heden is voor het provinciaal geregtshof van Gelderland behandeld de zaak tegen *Simon Petrus Langendam*, fabrikant in eau de cologne, wonende te Nijmegen, thans alhier in hechtenis, beschuldigd van het des bewust gebruik maken van valsche aanslagbiljetten voor patentregt tot staving van kiesbevoegdheid, aan de arrondissements-regtbank te Nijmegen, in hooger beroep van eene beschikking van den gemeenteraad aldaar overgelegd. De beschuldigde ontkende vervalsching gepleegd te hebben, doch loochende niet, aan de getuigen geld te hebben verstrekt, om zich patenten aan te schaffen. De ontvanger der directe belastingen bleef verklaren, dat er *falsa* begaan waren, zoodat de zaak niet volkomen werd opgehelderd. Morgen zal het O. M. in dezen conclusie nemen en de verdediger, de heer mr. *H. P. G. M. de Man*, van Nijmegen, het woord voeren. Een talrijk publiek woonde deze teregtzitting bij en met gespannen verwachting wordt 's hofs beslissing te gemoet gezien.

In de audiëntie zijn vierendertig getuigen gehoord, zoo tot bezwaar als ter ontlasting, waaronder de rijks ontvangers van Nijmegen, Hees en Neerbosch, uit wier getuigenis de materieële daad der vervalsching bepaaldelijk is gebleken, welke in verschillende aanslagbiljetten voor het patentregt hadden plaats gehad. Door de verschillende getuigenissen en eigene bekentenissen is al verder gebleken, dat er te Nijmegen eene zich noemende R. Kath. kiezersvereeniging bestaat met een bestuur aan het hoofd, waarvan de heer *Th. J. M. A.* baron *Scherpenzeel Heusch*, lid van de provinciale staten van Gelderland, president en de beklaagde vice-secretaris is. Dat deze vereeniging eene aanzienlijke som, men zegt meer dan *f* 10,000, heeft aangewend, om hare kandidaten, alle Roomsch-Katholijken, in den gemeenteraad te brengen; dat zij ter bereiking van dat doel meer dan vierhonderd personen, van de geringste klassen, drukkersgezellen, arbeiders, kaaiwerkers, poldergasten enz., voor hare rekening patenten tot het bedrag van den gevorderden census heeft doen nemen, hun daartoe de gelden en de noodige briefjes en inlichtingen gevende.

Zoo waren er arbeiders, poldergasten en kaaiwerkers gepatenteerd geworden als schrijnwerkers, werkende met tweeëndertig knechts, als reizende kooplieden in leder en laken voor eigen rekening reizende, met monsters om commissiën op te nemen, weder anderen als winkeliers in waren van de eerste en tweede soort met een debiet van *f* 28,000, enz.

Toen later dit bedrog ontdekt werd, zijn vele van de personen, die men langs dien weg het kiesregt wilde toekennen, door hunne meesters bedankt geworden, en hebben, tot dat zij ander werk kregen, van de vereeniging eene wekelijksche toelage gekregen van twee of drie gulden, met de aanmaning zich rustig te gedragen. De meeste van deze geïmproviseerde kiezers schrijnwerkers, reizende kooplieden en winkeliers, konden noch lezen noch schrijven.

Na afloop dezer zaak was op de rol de zaak van het openbaar ministerie tegen den notaris *P. R. Deurvorst*, te Nijmegen, beschuldigd van valschheid in eene authentieke acte; deze zaak staat in dadelijk verband met die van *S. P. Langendam*. Hij wordt namelijk beschuldigd, ter gelegenheid van het indienen van bovengemeld bezwaarschrift, te hebben opgemaakt, eene notariële acte van bekendheid in zijne betrekking als zoodanig, waarbij valschelijk zoude zijn geconstateerd, dat verschillende personen gedurende achttien maanden te Nijmegen waren gedomicilieërd geweest, ofschoon zij eerst voor veel korteren tijd aldaar van elders zich met der woon hadden gevestigd. De behandeling van deze zaak is echter, om de afwezigheid van de voornaamste getuigen, voorloopig onbepaald uitgesteld.

Van den 9den. Nadat heden nog 4 getuigen in de zaak van *S. P. Langendam* gehoord waren, is door het openbaar ministerie, bij monde van den advokaat-generaal mr. *de Wilbois*, de beschuldiging in een uitvoerig en gemotiveerd requisitoir uiteengezet, en geconcludeerd, dat het hof den beschuldigde zoude veroordeelen tot zoodanige correctionele gevangenisstraf, als hetzelve, in zijne wijsheid, zou vermeenen te behooren. De heer mr. *H. P. G. M. de Man*, procureur te Nijmegen, trad daarna als verdediger op en concludeerde tot vrijspraak van den beschuldigde. Het hof zal aanstaanden Donderdag in deze zaak uitspraak doen. (De zaak tegen den notaris *Deurvorst* is, wegens ziekte van een' der getuigen, uitgesteld tot tijd en wijle die getuige in staat zal zijn ten hove te compareren.)

LEEUWARDEN, 10 September.

Wederom zijn 30 runderen afgemaakt, door longziekte aangetast. — Totaal 8481 runderen.

— Aan de op heden voormiddag gehouden harddraverij met paard en chais, buiten de Vrouwenpoort alhier, door paar den die geenen prijs hebben gewonnen, hebben 13 deelgenomen, en heeft daarvan den prijs, een zilveren tafelkomfoor, gewonnen de zwarte merrie van den heer *C. G. Gorter* alhier, bereden door *A. S. Roorda*.

Voor de namiddag-harddraverij, waartoe alle paarden die tot genoegen der keurmeesters zijn, worden toegelaten, zijn 18 ingeschreven.

ASSEN, 10 September.

De veendirectie te Smilde heeft de markt van den turf bepaald op *f* 80.

KOEVORDEN, 7 September.

Eindelijk schijnt het, of het Zuidoostelijk deel van Drenthe met de bewoonde wereld in aanraking zal worden gebragt. Burgemeesters der gemeenten Gieten, Gasselte, Borger, Odoorn, Sleen, Dalen, gecommitteerden uit den raad van Koevorden en de burgemeester van Emmen waren in laatstgenoemde plaats te zamen, om te beraadslagen over een straatweg van Gieten over genoemde plaatsen, en over Koevorden in verbinding met de provincie Overijssel en het koningrijk Hannover. Er is besloten, een ingenieur in het werk te stellen, ten einde plan en begrooting op te maken, om dit vervolgens ged. staten aan te bieden. Naar wij verder vernemen schijnt het koningrijk Hannover, alsmede de provincie Overijssel, deze onderneming niet ongenegen te zijn.

— In het jaar 1753, dus pas eene eeuw geleden, werd eene boerenplaats binnen deze gemeente met eene geregtigheid in het Scheersche veld voor *f* 2250 verkocht; dezer dagen is voor diezelfde plaats *f* 22.000 geboden.

GRONINGEN, 12 September.

Wij herinneren de stemgeregtigde ingezetenen, dat de verkiezing van een lid van den gemeenteraad, door het bedanken van den heer mr. S. MENALDA, zal plaats hebben op Donderdag e.k. Moge deze herinnering velen aansporen tot de vervulling van hunne staatsburgerlijke pligten en thans meerderen dan bij de laatste verkiezingen toonen, dat zij hunne regten weten op prijs te stellen.

— De zoogenaamde honderdjarige Aloë of groote *Agave* (*Agave americana*), welke van den 3den Junij 1853 af een bloemsteng heeft uitgeschoten ter lengte van 7.90 N. ellen van den top der bladen af gerekend, met 53 zijarmen, staat thans in bloei met honderden bloemen, zijnde er door elkander ruim 150 aan elken zijarm, dus te zamen bijna 8000 bloemen, groenachtig geel van kleur, doch met zeer in het oog vallende meeldraden.

— Zaturdag middag werd alhier in het hotel „Doelen" door 13 officieren van de voormalige mobile stedelijke schutterij het gewone jaarlijksche diner gehouden.

— Bij het kantongeregt, zitting houdende in politie-zaken, zijn Zaturdag den 10den September veroordeelende vonnissen gewezen, ter zake van het gebruiken van stadsgrond tot opslag, zonder vergunning (art. 128 en 131 regl. v. pol.); het uitoefenen van eenig spel op Zondag aan de publieke wegen (art. 163) en het bezoeken van tapperijen na het bepaalde uur (art. 160).

— In de vergadering van de provinciale geneeskundige commissie van den 10den dezer zijn geëxamineerd en bevorderd: tot plattelands-heelmeester, de heer ALOYSIUS BRUNS, geboren te *Ulrum*; en tot vroedvrouw voor eene stad, ANTJE SWARTWOLT, vrouw van C. C. BROUWER, geboren te *Groningen*.

— Het aangekondigde concert van den heer J. DE CORNILLON, professor aan het *Conservatoire* te Brussel, zal, naar wij vernemen, plaats hebben op Zaturdagavond aanstaande. Het verheugt ons daarbij te vernemen, dat gezegd concert hier vele deelneming vindt, en zulks te regt, omdat men met zekerheid weet, een uitmuntend kunstgenot te zullen smaken, en dat wel door het talent van eene voormalig stadgenoot, eene omstandigheid die voorzeker bij dit concert niet mag worden over het hoofd gezien.

— Aanstaanden Donderdag vertrekken van hier met onbepaald verlof de miliciens van het 1ste bataljon, 7de regem. infanterie, allen woonachtig in de provincie Zuid-Holland, sterk pl. m. 90 manschappen.

Op den 18den dezer zullen alhier arriveren ongeveer 63 miliciens, en den 20sten daaraanvolgende 43, alle behoorende tot het 3de reg. inf., ten einde den volgenden dag met onbepaald verlof naar hunne haardsteden terug te keeren. Nog zullen den 18den alhier arriveren ongeveer 90 miliciens van het 8ste regement infanterie, in garnizoen te Amsterdam.

Nopens de terugkomst van de miliciens behoorende tot het regement grenadiers en jagers, is nog niets bekend; terwijl die behoorende tot de verdere korpsen van het leger, eerst na een jaar dienst alhier zullen terugkeeren.

— Heden morgen zijn door de troepen, alhier in garnizoen, buiten de Heerepoort op den straatweg gecombineerde veldmanoeuvres uitgevoerd. Begunstigd door heerlijk weder, werden nog al vele nieuwsgierigen derwaarts uitgelokt.

— Het in de legerplaats van *Zeist* kamperende 4de bataljon van het 7de regement infanterie, op den 23sten dezer naar Leeuwarden zullende terugkeeren, zoo zullen, in verband daarmede, de thans uit het hier liggend garnizoen te Harlingen gedetacheerde manschappen hier op den 27sten terugkomen.

— Bij besluit van den 8sten heeft Zijne Majesteit goedgevonden, Hoogstdeszelfs goedkeuring te verleenen aan de benoeming van C. G. PLAAT, burgemeester van Nieuwe Schans en Beerta, tot secretaris van beide gemeenten.

— Uit *Haren* wordt ons als eene bijzonderheid het volgende medegedeeld: „Bij een landbouwer onder deze gemeente staat een merriepaard, hetwelk sedert de laatste vier jaren, ieder jaar een veulen heeft geworpen; deze zijn telken jare verkocht op de Norger-najaarsmarkt en wel in 1850 voor *f* 80–25, in 1851 voor *f* 84–25, in 1852 voor *f* 80–25 en in 1853 voor *f* 83–25. Dezelfde landgebruiker is voorzien in het bezit geweest van een merriepaard, hetwelk zeventien achtereenvolgende jaren een veulen heeft geworpen, het eerste in zesjarigen ouderdom en het laatste, toen het den ouderdom van 23 jaren had bereikt."

— Wij vernemen, dat de cholera te *Rotterdam* gelukkig slechts langzaam zich uitbreidt. Tot nu toe, dat is van den 22sten Augustus tot den 9den dezer, zijn er aan het bureau van den burgerlijken stand aangegeven, als aan de ziekte overleden, 158 personen, waarbij nog komen 32 in het ziekenhuis, dus te zamen 190 personen. Het aantal ziektegevallen was nog niet naauwkeurig bekend. De ziekte kwam meest in het westelijk gedeelte der stad voor.

Ook in *Amsterdam* is één sterfgeval aan de cholera officieel aangegeven.

Nopens *Hamburg* kunnen wij mededeelen, dat aldaar tot dusverre omtrent 200 gevallen zijn voorgekomen, met ⅔ overledenen nagenoeg. (In het na den brand niet gebouwde gedeelte dier stad is nog geen geval voorgekomen!

In *Londen* hebben nog slechts 40 geconstateerde gevallen plaats gehad.

— De zeer geachte commissie over de gymnastische inrigting te *Haarlem* heeft de gelegenheid opengesteld voor jeugdige onderwijzers, om daar te kunnen komen tot het erlangen van het noodige onderwijs, ten einde tot onderwijzers in de gymnastie opgeleid te worden. Dat onderwijs wordt gegeven door eenen Duitscher, C. EULER, die vroeger op verschillende plaatsen in Duitschland, naderhand eenigen tijd te *Utrecht*, daarna te *Leeuwarden*, — altijd niet met gewenschte gevolgen — is werkzaam geweest.

Die commissie heeft daarvan onder anderen ook kennis gegeven aan de regering dezer stad. Het zal haar welligt onbekend zijn, dat de gymnastische oefeningen binnen deze stad reeds in 1837 op eene uitgebreide schaal werden ingevoerd, zoodat er in 1839 een allerluisterrijkst volksfeest door middel van de gymnastie kon worden gegeven; dat sinds dien tijd de onderwijzers-kweekelingen gratis deelden in het onderwijs, en eindelijk, dat door het dep. Gron. der maatschappij tot nut van 't algemeen voor eenige jaren de thans bloeijende *Normaalschool* werd opgerigt, waarop *ieder onderwijzer of onderwijzers-kweekeling gratis onderwijs kan erlangen* en reeds verschillende jongelieden tot bekwame gymnastische leermeesters kunnen dienen.

De leerwijze die daar wordt gevolgd en nog steeds in verbetering, door de ondervinding geleerd, toeneemt, strekt wel niet om acrobatische kunsten te leeren, maar is niettemin doeltreffend, natuurlijk en eenvoudig, zoodat de inrigting eene zuiver opvoedkundige strekking heeft, en regtstreeks tot het doel leidt: *eene harmonische ontwikkeling van ligchaam en geest.*

— De minister van financiën, — in aanmerking nemende, dat de ambtenaren, die eene plaatsing verlangen als controleur bij 's rijks directe belastingen, het bewijs zullen moeten overleggen van een afgelegd examen als roeijer der dranken 1ste klasse, — heeft bepaald, dat het examen als zoodanig zal worden uitgestrekt tot de volgende vakken, als: *a.* de *gewone rekenkunde*; *b.* de *algebra*, tot en met de vierkantsvergelijkingen; de trekking van den cubiekwortel en de logarithmen; *c.* de *meetkunde*; *d.* het *stelsel van maten* en *gewigten* en den *waterijk*; *e.* de *inhoudsmaatbepaling van fusten en vaten*; *f. beginselen der natuurkunde, van de soortgelijke zwaarte en uitzetting door de warmte der ligchamen*; *g.* de *kennis en het gebruik van de vochtwegers, in het algemeen*, zoowel voor het bepalen der sterkte van het gedistilleerd, als van de hoeveelheid zout en pekel, enz.; dat de ambtenaren, die tot het afleggen van het examen wenschen toegelaten te worden, zich daartoe schriftelijk tot den minister kunnen wenden, als wanneer later zal bepaald worden, op welken tijd en voor welke ambtenaren dit zal plaats hebben.

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 12 September.

Door den commissaris des Konings, werd heden morgen, in het bijzijn van den ingenieur van den waterstaat alhier, onder nadere approbatie aanbesteed. Het bouwen van een tolhuis aan den weg van Winschoten naar de Morige, alsmede het verplaatsen van een tolboom.

Op deze werkzaamheden waren negen inschrijvers, als: *f* 1598, *f* 1558, *f* 1350, 1345, *f* 1313, *f* 1290, *f* 1284, 1239 en *f* 1148, zijnde het laatste biljet van J. D. PIETERS, te Blijham.

HARDDRAVERIJEN.

15 September. Te *Sloten* (Friesland). Prijs: ter somma van *f* 70.

16 Sept. Aldaar, in galop. Prijs: een extra zwaar zilveren komfoor, en nader te bepalen premie.

17 Sept. Te *Warffum*. Prijs en premie nader te bepalen.

20 Sept.. Te *Bergum* (Friesland). Prijs: twee zilveren kandelaars; premie een zilveren inktstel.

Kerknieuws.

MEPPEL, 30 Aug. Op de gedane oproeping van een adjunct-predikant alhier ad *f* 600 's jaarlijks, is slechts één sollicitant opgekomen. Deze is heden door den kerkeraad, kerkvoogden en notabelen als zoodanig benoemd.

— Ds. *J. H. van Dijk*, te Nootdorp, heeft voor de beroeping naar Hendrik-Ido-Ambacht bedankt.

– Ds. *J. Alingh Prins*, te Kamper Eiland, heeft de beroeping naar Beetgum aangenomen.

– Ds. *Z. Bachiene Muntendam* heeft de beroeping naar Koog aan de Zaan aangenomen.

– Tot pred. bij de Nederd. Herv. gemeente te Medemblik is beroepen ds. *H. J. du Saar*, van Sandpoort.

– Naar wij vernemen, heeft de algemeene synode der Ned. Herv. kerk, uit het fonds voor noodlijdende kerken en personen dit jaar toegestaan: aan de gemeente Rolde tot herstelling van het kerkgebouw *f* 1000; voor de stichting van de kerk en pastorij te Nieuw-Buinen, gemeente Borger, behalve verwezenlijking van de toezegging des vorigen jaars, daarenboven *f* 500, en alzoo te zamen *f* 3000, met uitzigt op gelijke som in 1854; aan de gemeente Grollo en Schoonlo tot het bouwen van kerk en pastorij *f* 2000.

– Tot predikant bij de Christel. Afgescheidene gemeente te Assen is beroepen de heer *C. Steeketee*, van Nieuwedorp, prov. Zeeland.

– Ds. *Kuiper*, te Koevorden, heeft voor de beroeping naar Genemuiden bedankt.

INGEZONDEN STUKKEN.

Eene ernstige herinnering aan onze stemgeregtigde Stadgenooten.

In deze tijden van godsdienstige woeling en spanning heeft deze provincie, ter gelegenheid der verkiezing van afgevaardigden ter beide Kamers van de Staten Generaal, boven alle andere provinciën des Rijks een merkwaardig voorbeeld opgeleverd van bezadigdheid en zelfstandigheid, door de meerderheid van stemmen te laten vallen op alle de afgetredene leden, en zij heeft daardoor tevens het zegel harer goedkeuring schijnen te hechten aan de staatkundige denk- en handelwijze dier geachte volksvertegenwoordigers, zonder zich door den stroom te laten medeslepen, die zoo vele gemoederen in beweging bragt, zoo vele hartstogten opwekte, zoo veel bekommering baarde, zoo vele gevaren schetste en zoo zware, hetzij dan gegronde of ongegronde, grieven voor den dag haalde. — De kalme houding en bedaarde denkwijze van het grootste deel onzer zoo rijk gezegende provincie dweepte niet met belangen van godsdienstigen of anderen aard, van welke zijde ook afkomstig; — de inwoners en voornamelijk de stemgeregtigde inwoners dezer stad en provincie, handelden meest allen naar hunne overtuiging als burgers en lieten het zoo gevaarlijk godsdienstig terrein op zijne plaats, en het weldadig gevolg van dat alles was, dat men niet het kerkelijk, maar het staatsbelang voor oogen houdende, het schoonste blijk van verdraagzaamheid gaf, dat ooit gegeven konde worden, trots den vurigen ijver van sommigen, die dit gaarne anders zouden gezien hebben.

Wanneer men nu den blik meer bepaaldelijk op de stad Groningen werpt, dan wordt men weemoedig aangedaan bij hetgeen men daar ziet gebeuren. Terwijl in de eene der twee hier bestaande kiesvereenigingen (*vrijheid en orde*) over het algemeen een geest van vrijheid en goeden burgerzin heerscht, is daar echter tevens een geest van omverwerping en sloping binnengedrongen, niet zoo zeer met het doel, om oproer of burgertwist te stoken, maar om onze gewestelijke en gemeentelijke vertegenwoordiging van zoo menig lid te berooven, dat haar gedurende zoo vele jaren tot wezenlijk nut en sieraad strekte, en in welks krachtvollen leeftijd, eerlijk karakter en maatschappelijke kunde eene wezenlijke waarborg was te vinden voor de trouwhartige en eerlijke behandeling der aan hem toevertrouwde belangen en alzoo voor de beantwoording aan het door zijne medeburgers in hem gestelde vertrouwen.

De andere dezer kiesvereenigingen (*Neêrlands heil*), beantwoordt naar het schijnt, evenmin aan het ware doel harer instelling en aan hare wezenlijke roeping.

Dáár toch heerscht nog bij velen harer leden die geest, welke, zonder daarover in nadere ontwikkeling te treden, in den regel onder den naam van *aristocratisch* wordt aangeduid.

Dat groote verschil, hetwelk tusschen de beide kiesvereenigingen heerscht, — die uiteenloopende politieke denk- en handelwijze bij beide, heeft natuurlijk dat nadeelig gevolg, dat er aan geene vereeniging dier geheel strijdige elementen te denken zal vallen, zoolang niet beide door slechts ééne zucht gedreven en geleid worden, namelijk, de uitsluitende behartiging van het gewestelijk en stedelijk belang van Groningen en daarmede tevens dat des Vaderlands.

Het is moeijelijk eene keuze tusschen deze beide vereenigingen te doen, indien wij besluiten wilden tot de toetreding als lid derzelve. In één opzigt echter is het voornamelijk, dat wij de voorkeur zouden schenken aan de vereeniging *vrijheid en orde*, omdat dáárin de geest der *godsdienstige* verdraagzaamheid, ten minste meer en duidelijker, dan in *Neêrlands heil* wordt geëerbiedigd en gehuldigd. Terwijl toch in eerstgenoemde nu en dan onder het getal der kandidaten een onzer Israëlietische medeburgers wordt aangetroffen, mist men dat verschijnsel van welwillendheid en billijkheid – regtvaardigheid zullen wij het niet eens noemen – bij *Neêrlands heil* ten eenemale!

En toch zal het wel niemand kunnen ontkennen, dat er onder onze Israëlietische medeburgers mannen gevonden worden, schoon dan wel niet in ruim aantal, die onze vergaderingen, zoo voor de provinciale als voor de gemeentelijke vertegenwoordiging tot sieraad, ten minste tot groot nut zouden kunnen verstrekken, even als zij dit zijn op andere plaatsen in het maatschappelijk leven! Zij, die zich aan deze achteruitzetting hunner Israëlietische medeburgers door woord en daad schuldig maken, maken zich tevens schuldig aan veronachtzaming van de les des grooten Meesters, waarmede zij gewoon zijn te schermen: »behandel uwen naaste zoo als gij wilt dat »hij u behandele."

Medeburgers! hetzij gij leden zijt van eene der gemelde kiesvereenigingen of dit niet zijt, tot u allen zijn deze woorden gerigt. Zij zijn het uitvloeisel der gedachten, die bij ons opkwamen, toen wij bekend wierden met de candidatuur, die door de beide vereenigingen, ieder afzonderlijk, was opgemaakt, en waaronder wij al weder geenen Israëliet zagen aanbevolen, om als lid van den gemeenteraad in aanmerking te komen. Zonder op den ijver en de goede hoedanigheden van de beide candidaten iets te willen afdingen, blijft het bovengezegde niet minder waar, en de gedragslijn der vereenigingen, die zich de vertegenwoordigers of voorlichters wanen van de overige stemgeregtigde ingezetenen van Groningen, is en blijft afkeuring verdienen bij al diegenen, welke op ware burgerlijke gelijkstelling en verdraagzaamheid prijs blijven stellen. Dáárom roepen wij uit volle overtuiging onzen medeburgers toe, om bij de aanstaande verkiezing van een lid voor den gemeenteraad of anders zoodra de gelegenheid zich daarvoor opdoet, de stemmen te vereenigen op eenen onzer achtenswaardige en verdienstelijke Israëlietische medeburgers, opdat dat gedeelte onzer stedelijke bevolking het blijk erlange onzer godsdienstige verdraagzaamheid, in verband met het waarachtig belang onzer stad, en ook zij dus in den raad dezer gemeente vertegenwoordigd mogen zijn.

Wij roepen hun dit uit volle overtuiging te eerder toe, omdat onze stad, in het kiezen van leden voor den gemeenteraad, tot dus ver eene treurige uitzondering gemaakt heeft op de meeste groote steden van ons Vaderland, ja zelfs op verschillende kleinere gemeenten, en zij boven alles een droevig contrast oplevert met het zelfstandig karakter, dat deze geheele provincie, bij de verkiezing van onze afgevaardigden ter Staten Generaal, aan den dag gelegd heeft.

Wij bevelen ten slotte onze stemgeregtigde Israëlietische medeburgers aan, om, in hun eigen wélbegrepen belang, het bovenstaande ter harte te nemen en hunne stemmen niet te versnipperen, maar die te vereenigen op dengenen hunner geloofsgenooten, die bij het genot van maatschappelijke achting, en lust, ijver en bekwaamheid bezittende, geacht kan worden zoo wel de algemeene, als ook hunne bijzondere kerkgenootschappelijke belangen, waar dit noodig kon zijn, het best te kunnen en te zullen voorstaan en behartigen.

Men heeft dezer dagen getwijfeld, of de heer mr. H. O. FEITH, door de kiesvereeniging *Neêrlands Heil* voorgesteld als kandidaat voor de bestaande vacature in den gemeenteraad, als archivarius dezer provincie het lidmaatschap van den raad zoude mogen bekleeden. Wij hebben dien ten gevolge dit punt nader onderzocht, en zijn van oordeel, dat de gemelde betrekking van archivarius niet onvereenigbaar is met het lidmaatschap van den gemeenteraad. Immers, de wet verklaart onvereenigbaar met het lidmaatschap van den raad de betrekking van eenen ambtenaar, welke van wege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt, of die met het ontvangen of uitgeven der gelden van de gemeente belast of aan eenige aan het gemeentebestuur ondergeschikte administratie rekenpligtig is. Deze zijn de eenige bepalingen der gemeentewet, die hier in aanmerking kunnen komen; de overige uitsluitingen zijn geheel niet van toepassing. De archivarius der provincie nu wordt door de Provinciale Staten benoemd, hij is aan het gemeentebestuur niet ondergeschikt, en hoewel eene toelage uit de kas der gemeente wordt verstrekt voor de onkosten van het gemeente-archief, hetwelk met dat der provincie vereenigd op het raadhuis wordt bewaard, kan hij echter niet gezegd worden met het ontvangen of uitgeven der gelden van de gemeente belast te zijn, terwijl hij ook noch aan deze, noch aan eenige aan het gemeentebestuur ondergeschikte administratie rekenpligtig is.

Wij hebben het niet ongepast geacht, dit in het midden te brengen: de vrees om wederom eene vruchtelooze keus te doen, mogt anders welligt sommige kiezers weêrhouden, hunne stem uit te brengen op eenen man, welke door de kiesvereeniging voornoemd daartoe als bijzonder geschikt is voorgedragen.

EENIGE KIEZERS.

Correspondentie.

Het ingezonden verslag van de openbare gymnastische les, Zaturdag hier gehouden, moet wegens plaatsgebrek tot het volgend nummer blijven liggen.

Hetzelfde geldt van „Nederlandsch Mettray."

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 12 Sept. Den 9 Sept. is alhier gearriveerd de nieuwgebouwde schoonergaljoot Ettje Berg, kapit. *H. R. Post*, van Sappemeer, groot pl. m. 70 last, gebouwd bij *J. P. Berg*, aldaar.

Vertrokken den 12 Sept, de nieuwgebouwde kofgaljoot Argo, kapit. *J. D. Douwes*, van Veendam, op avontuur.

Binnengekomen te Amsterdam den 6 Sept., kapit. *Schuring* Annechina, van Archangel; *Ekens* Elisabeth Johanna, van Petersburg; *Reininck* Harberdina en *Klein* Tweel. Daniel en Wilco, beide van Riga; *Nanninga* de Vriendschap, van Dantzig; den 7den *Meihuizen* Jantje Nanninga, *Schrikkema* Anna Elisabeth, *Lackrooi* Aurora, *Panjer* Heilina, *Hansen* Pegasus en *Hoveling* Triest, alle 6 van Archangel; *Vaalman* Catharina, *Stenger* Anna Margaretha Adriana en *Nieboer* Vr. Margaretha, alle 3 van Petersburg; *Konter* de Jonge Brechtus, van Riga; *de Groot* Vriendschap en *Mulder* Onrust, beide van Colberg; *de Jonge* Willemina Klasina, van Dantzig; den 8sten *Hazewinkel* Meika, *Hilbrands* Wemelina, *Bakker* Vr. Geertje en *de Groot* Valerius Lodewijk, alle 4 van Archangel; *Bakker* Neptunus en *de Vries* Gezusters, beide van Petersburg; *Hazelhof* de Vrede, van Koningsbergen; *Banting* Gezina en *Banting* Margina, beide van Dantzig; *Kok* Astroom, van Colberg; *Borgman* Cornelius Dasse Victor, van Nerva; den 9den *Zeijlstra* Goede Verwachting, van Batavia; *Lukkien* Margaretha Wilhelmina, van Uckermunde; *Suk* de Welvaart, van Kiel; *Grilk* Anna Catharina, van Tromsoe. — Te Texel den 8 Sept., *Schummelketel* Johanna Maria, v. Archangel; *Kros* Hermanus, van Frederikstadt; den 9den *Schaap* Bernhard en Elisa, van Sunderland; *v. d. Gouwe* Anna Louisa, v. Archangel. — In het Vlie den 6 Sept., *Deen* Gesina Elsina, van Petersburg; *Visser* Margaretha, van Memel; *Gort* Vriendschap, van Colberg; *Imken* Anna Margaretha, van Stettin; *Blijstra* Concordia, van Frederikstadt; *de Groot* Arendina, van Christiansand; *de Jong* Goede Verwachting, van Osterrisoer; *de Vries* Hoop op Welvaart, van Krageroe; *Kwint* Jantina en *Plukker* Jonge Hendrik, beide van Laurvich; den 7den *Zoutman* Geertruida, van Riga, *Rasker* Margaretha, van Odensee; *Schuur* Jonkvr. Elisabeth, *Sprik* Twee Gebroeders, *van Doorn* Dankbaarheid, *van der Werf* Alida en *Smit* Catharina, alle 5 van Frederikstadt; *Swart* Maria, van Christiansand; *Adema* Antje, van Oudsoen; *de Groot* Houthandel, van Drobach; *Schuurmans* Anna Margaretha en *Feiken* Alida Adriana, beide van Hamburg; den 8sten *Munneke* Baudina, van Newcastle; *de Winter* Margaretha, van Petersburg; *Kramer* Annette Catalina, van Dantzig; *Meijer* Geertina, van Kiel; *Lukkien* Margaretha Wilhelmina, van Uckermunde; *Duif* Catharina Visser, *Mooi* Winschoterzijl, *Bartels* Gezina en *Christensen* Concordia, alle 4 van Frederikstad. — Te Helvoet den 6 Sept., *Vaalman* Aurora, *Kuiper* Engelina Petronella, en *Mooi* Hillechina Catharina, alle 3 van Archangel; *Vos* Anna Luitzia, van Reval; *Flik* Katharina, van Riga; den 7den *den Breems* Trekvogel, van Archangel; den 8sten *Diepenbroek* Helena Thecla, van Petersburg; *Prak* Margaretha, van Newcastle. — Te Vlissingen den 6 Sept., *Woudstra* Jonge Kerst, van Dantzig; *Smit* Engelina en den 7den *Karsijns* Landman, beide van Archangel; *Joosten* Neptunus, van Petersburg; *Schuur* Agatha, van Memel; den 8sten *Drewes* Afina Hillechiena, van Archangel. — Te Malta den 1 Sept., *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, van Odessa naar Amsterdam. — Te Caen den 6 Sept., *de Jongh* Dina Immechiena, v. Memel. — Te Rouaan den 4 Sept., *Brongers* Sophia, v. Hamb. — Te Londen den 5 Sept., *Mulder* Feika Jantina, den 6den *Potjer* Dankbaarheid en *Kleijn* Alida Hendrika, alle 3 van Archangel; *Kotk* Dankbaarheid, *Koning* Gesina en *Vos* Jantina, alle 3 van Petersburg; *Roostee* Vrouw Houwina en *Sap* Emma Maria, beide van Riga; *Jonker* Johanna Christina, van Koningsbergen; *Kolk* Gesina Derkina, van Stettin; *Gort* Alida, van Stolpemunde; den 7den *Hazewinkel* Albertina, van Galatz; *de Groot* Twee Zusters, van Workum; *Bieze* Elsiena, van Archangel; *Bontekoe* Vr. Geertruida, van Dantzig; den 8sten *Klein* Concordia, van Archangel; *Poorta* Tweelingen en *Waterborg* Fennegina, beide van Dantzig; *Wiers* Okkelina, van Straalsund; *Bultje* Sjouke Boon, v. Randers. — Te Gravesend den 5 Sept., *Carst* Wilhelmina Lucia, van Amsterdam; *de Vries* Elisabeth en *Jansen* Harmina, beide van Archangel; *Bleeker* Zwaantje Cornelia, van Koningsbergen; den 6den *Beekman* Cornelia en *Stuit* Geerdina, beide van Archangel; *Mooi* Trouw, van Stettin; den 7den *Naatje* Alberdina Edzina, van Croonstad; *Meijer* Alida, van Memel. — Bij Douvres den 6 Sept., *Visser* Cornelia, van Amsterdam naar Liverpool. — Te Dungenese den 6 Sept., *Jonker* Sallandt, van Archangel naar Antwerpen. — Te Portsmouth den 5 Sept., *de Jonge* Egbertus, van Petersburg. — Bij Wight den .. Sept., *Boerhave* Arendina Elisabeth, van Drontheim naar Bordeaux. — Te Plymouth den 5 Sept, *de Boer* Vriendschap en *de Boer* Niessina Beerta, beide van Petersburg; den 7den *Lukje* Frouke Egberdina, van Koningsbergen. — Te Falmouth den 5 Sept., *Nepperus* Anthony en *Tjakkes* Maria Elisabeth, beide van Galatz, de laatste met verstopte pompen. — Te Liverpool den 4 Sept., *Bakker* Concordia, van Marseille; den 5den *Eefting* Hermanna, van Newport, om eene lading voor Hamburg in te nemen. — Te Greenock den 5 Sept., *Doewes* Geerdina, van Petersburg. — Te Queenstown den 5 Sept., *Meppelder* Thetis, van Rio Grande. — Te Aberdeen den 5 Sept., *Bekkering* Christina, van Nerva. — Te Inverkeithing den 4 Sept., *Hazewinkel* Grietje Mollema, van Arbroath. — Te North Shields den 6 Sept., *Donema* Renske Hooites, van Reval; *Ekamp* Welvaart, van Stettin. — Te Sunderland den 4 Sept., *Breeland* Gesina Hendrika, van Petersburg. — Te Hartlepool den 6 Sept., *Visser* Mary en Hillegonda, van Hong Kong; *Pot* Vertrouwen, van Batavia. — Te Hull den 3 Sept., *van der Veen* Mevr. Winkel, van Wilmington; den 7den *Leuning* Battroida en *Keun* Elsina Jantina, beide van Koningsbergen. — Te Goole den 5 Sept., *Scholtens* Hendrika, van Elbing; *Teensma* Aukjen, van Stettin. — Te Mistley den 5 Sept., *van Ingen* Maria Catharina en den 6den *Veendorp* Annegina, beide van Stettin. — Te Gainsbro den 6 Sept., *Drewes* Gustaaf, van Riga. — Te Dumfries den 6 Sept., *Hazewinkel* Jonge Liefert, van Stettin. — Te Arbroath den 6 Sept., *Hazewinkel* Johanna Petronella, van Petersburg. — Te Dundee den 6 Sept., *Oldenburger* Catharina, van Petersburg. — Te Burnham den 7 Sept., *Drent* Anna Catharina, van Koningsbergen. — Te Lijun den 6 Sept., *Broekema* Ida Hillechina, v. Koningsbergen

Binnengekomen te Sleeswijk den 30 Aug., kapit. *Klein* Jantina, den 1 Sept. *van der Veen* Goede Hoop en *Blaauw* Vr. Maaike, alle 3 van Kampen. – Te Wolgast den 1 Sept., *Kruse* Vr. Antje, van Amsterdam; *Joosten* Jantina, van Bremen. – Te Swinemunde den 4 Sept., *Zaag* Ida, van Koningsbergen. – Te Pillau den 4 Sept., *Brouwer* Antina, van Londen. – Te Holtenau den 3 Sept., *Scholtens* Regina Hillegina, v. Dantzig n. Londen; den 4den *Oostra* Annegina, v. Straalsund n. Poole; *Pruim* Dageraad, v. Koningsbergen n. de Noordzee; *van der Zee* Neeltje, v. Stettin n. Rotterdam; den 4den *de Winter* Catharina, v. Koningsbergen n. Amst.

Binnengekomen te Helvoet den 10 Sept., kapit. *Kolkman* Geertruida Margaretha, v. Arensburg. – Te Konstantinopel den 14 Aug., *Sap* Vasco de Gama, v. Genua. – Te Gibraltar den 29 Aug., *Vos* Cornelia, v. Triest n. Dordrecht. – Te Rouaan den 7 Sept. *de Boer Sap* Thelina, v. Stettin; *Kuipers* Alida Schuringa, v. Greifswald. – Te Londen den 8 Sept., *Naatje* Alberdina Edzina, v. Petersburg; *Meijer* Wilhelmina, v. Thisted; den 9den *Hazewinkel* Vrede, van Randers; *Lovius* Waakzaamheid, v. Croonstad. – Te Plymouth den 8 Sept., *Jager* Zwaantje Elisabeth, v. Riga. – Te Aberdeen den 6 Sept., *Munneke* Marchiena Gesina, v. Nerva. – Te Leith den 6 Sept., *Potjewijd* Afina, v. Petersburg; den 7den *Meijer* Cornelia, v. Stettin. – Te Hull den 1 Sept., *Pronk* Roelina Oostra, v. Koningsbergen; *Mellema* Zeldenrust, v. Rendsburg. – Te Bridlington den 8 Sept., *Schuur* Jacoba Gesina, v. Bremen n. Stockton.

In lading te Liverpool den 7 Sept., kapit. *van Calker* Christina Jacoba, n. Hamburg.

In lading te Londen den 8 Sept., kapit. *Mulder* Feika Jantina, naar Petersburg.

Zeilklaar te Londen den 5 Sept., kapit. *Brouwer* Harmina Nepperus, n. Riga. – Te Liverpool den 6 Sept., *de Jonge* Arentina Jacoba, n. Petersburg; den 7den *Visser* Johanna Petronella, n. Riga.

Vertrokken van Amsterdam den 7 Sept., kapit. *Fekkes* Tjallinga Aurelia, naar Livorno; den 8sten *Krol* Antje en Jansje, naar Venetiën; *Schaap* Frederik, naar Riga; *Peters* Annette, naar Rostock; *Pronk* Gesina Pronk, naar Koppenhage; *de Groot* Concordia, naar Frederikstad; den 9den *Groenewold* Afina Jonker, naar Arendsburg; den 10den *Bok* Elisabeth Maria, naar Triest. — Van Texel den 8 Sept., *Visser* Minima, naar Yarmouth. — Uit het Vlie den 6 Sept., *Wilmink* Hermanna Wilmink, op avontuur. — Van Vlissingen den 6 Sept., *Douwes* Isabella, naar Genua. — Van Antwerpen den 8 Sept., *Sap* Gesina Reina, naar de Oostzee. — Van Patras den 17 Aug., *Koster* Zeeploeg, naar Londen. — Van St. Nazaire den 2 Sept., *Altena* Hendrika Margaretha en den 3den *Degenhard* Wicherdina, beide naar Amsterdam. — Van Marseille den 5 Sept., *Goosens* Gerardina Klasina, naar Rotterdam. — Van Deal den 7 Sept., *Mellema* Ceres, van Londen naar Geelong. — Van Aberdeen den 5 Sept., *Kuiper* Vijf Gezusters, naar Bergen. — Van Falmouth den 7 Sept., *Smit* Alegonda Rensina, naar Limerick. — Van Arbroath den 6 Sept., *Huberth* Juffer Annette, naar Newcastle.

Binnengekomen te Hamburg den 8 Sept., kapit. *Schuur* Anna Elisabeth, van Archangel. — Te Bremerhaven den 7 Sept., *Kremer* Goede Verwachting, van Dantzig; den 8sten *de Jonge* Bernhardina, van Peterhead. — Te Kiel den 7 Sept., *Beijer* Ringende Jacob, van Straalsund. — Te Aarhuus den 2 Sept., *Oldenburger* Gustaaf, van Harlingen. — Te Flensburg den 5 Sept., *Bolhuis* Gesina, van Amsterdam. — Te Travemunde den 7 Sept., *Voogd* Vriendschap, van Hartlepool. — Te Swinemunde den 6 Sept., *Warners* Tjaardina Fennechina, van Boness. — Te Libau den 28 Aug., *Steen* Sieke van der West en den 3 Sept. *Plukker* Hendrika, beide van Schiedam. — Te Croonstad den 1 Sept., *Blaauw* Annegina, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 2 Sept., *Ebeling* Egberdina Annechiena, van Amsterdam; *Vos* Marchiena Wilhelmina en *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, beide van Schiedam; *Hazewinkel* Prudentia, van Londen; den 3den *Garrels* Hendrika Christina, van Liverpool; *de Groot* Maria Reifina, van Amsterdam; *Harding* Alida, van Schiedam. — Te Aalborg den 5 Sep., *Pronk* Gesina Jantina, van Amsterdam. — Te Holtenau den 7 Sept., *Losschen* Leda, van Straalsund naar Amsterdam; *van der Star* Vr. Ida, van Stettin naar Groningen; *Faber* Catharina Henderika, van Wismar naar Londen. — Te Tonningen den 3 Sept., *Zwieting* Petrus Horreus, van Amsterdam naar Rendsburg; den 4den *de Jonge* Annegiena, van Londen naar Riga; *van Sluis* Tjakiena, van Schiedam naar Memel; *Meijer* Othella, van Antwerpen naar Dantzig; den 6den *Heins* Hendrika, van Itzehoe naar Lubeck; *Kruisinga* Vr. Reina, van Hamburg naar Kiel; *Heins* Bouwina, van Hamburg naar Fehmarn.

Vertrokken van Hamburg den 6 Sept., kapit. *Puister* Industrie, naar Wolgast. – Van Bremerhaven den 5 Sept., *Schuur* Jacoba Gezina, n. Stockton. – Van Brake den 3 Sept., *Borst* Jacobus, n. Petersburg. – Van Wolgast den 26 Aug., *Lukkien* Margaretha Wilhelmina, n. de Noordzee. – Van Swinemunde den 3 Sept., *van der Star* Vr. Ida, n. Groningen. – Van Memel den 3 Sept., *Roskamp* Antonius, n. Grangemouth. – Van Croonstadt den 30 Aug., *Duit* Frouwina, n. Amsterdam; *Boekhout* Johannes Hermanes, n. Liverpool; *Smit* Margina, n. Jersey; *Holscher* Vijf Gebroeders, n. Amsterdam. – Van Koppenhage den 4 Sept., *v. d. Zee* Jonge Albert, n. Colberg. – Het Elder-kanaal gepasseerd den 2 Sept., *Voogd* Vriendschap, n. Lubeck; *Rasker* Margaretha, n. Holland; *de Jonge* Elisabeth en *Visser* Anna Sophia, beide n. Stettin; *Pieper* Argo, n. Holland; *Mandema* Gesina, n. Groningen; *Hoekstra* Anna, n. Koningsbergen; *Valomstra* Vr. Alida, n. Dantzig. – Te Brunshausen gepasseerd den 6 Aug., *Heins* Georgina, *Koens* Jonge Rudolf en *Schoon* Jacobus Cornelus, alle 3 v. Amsterdam.

Vertrokken van Hamburg den 8 Sept., kapit. *Gnodde* Alida Sophia, n. Greifswald. – Van Bremerhaven den 6 Sept., *de Jonge* Alida Gesina, n. Groningen; *Bakker* Vr. Jantje en *Bieze* Sophia, beide n. Sappemeer. – Van Cuxhaven den 9 Sept., *Puister* Industrie, n. Wolgast. – Van Dantzig den 6 Sept., *Wijbes* Vriendschap en *de Boer* Margaretha Jantina, beide n. Amsterdam. – Van Wismar den 6 Sept., *Faber* Hendrika Catharina, n. Londen. – Van Libau den 3 Sept., *de Groot* Lucas Wildervank, n. Dundee. – Van Bolderaa den 3 Sept., *de Jonge* Jezelina, *Pluktje* Hermanna Hendrika, *van Laten* Annechina en *Pomper* Margaretha, alle 4 n. Elseneur. – Van Archangel den 24 Aug., *Addens* Petronella, n. Delfshaven; *Ahrens* Johanna, n. de Maas; den 26sten *Nijman* Johanna Juliana, n. Amsterdam; *de Boer* Elisa, n. Rotterdam.

Vertrokken van Texel den 10 Sept., kapit. *Krol* Antje en Jansje, naar Venetiën; *Fekkes* Tjallinga Aurelia, n. Livorno; *Smit* Bernardus, n. Frederikstad. – Van Helvoet den 10 Sept., *de Boer* Eduard, n. Triest; *Vos* Maria Cornelia, n. Croonstad. – Van Brielle den 10 Sept., *Huizing* Geertruida, n. Petersburg; *Mooi* Renske en *Ruibing* Elsina Catharina, beide n. Riga; *Koerts* Juffer Garrelts, n. Libau; *Spanjer* Catharina Sophia, n. Dantzig; *Dik* Hermanus, n. Bergen; *Wijkmeijer* Margaretha, op avontuur. – Van Gibraltar den 27 Aug., *de Boer* Arjen Brouwer, n. Amsterdam. – Van Liverpool den 8 Sept., *Visser* Johanna Petronella, n. Riga.

Zoutkamp, 11 Sept. Binnengekomen den 8 Sept., kapit. *Visser* Hillegonda Maria, v. Noorwegen n. Dokkum; *Meppen* Wubbina Venema, v. Noorwegen n. Groningen; *Zoutman* ..., v. Noorwegen.

Oostmahorn, 11 Sept. Ter reede gearriveerd den 8 Sept., kapit. *Heekstra* Eendragt, v. Archangel, als bijleggen, den 9den weder vertrokken.

Vertrokken den 7 Sept., kapit. *Tent* de Goede Verwachting en den 8sten *Oosterhuis* de Vr. Janna, beide van Amsterdam naar Hamburg; *Mulder* Christina Hendrika, op avontuur, den 10den *Beukema* de Marne, n. Newcastle, beide v. Groningen.

Termunterzijl, 11 Sept. Binnengekomen den 5 Sept., kapit. *Bakker* de Hoop, v. Oldenburg; den 7den *Ugen* Anna Sieberdina en *Kraan* Alida, alle 5 v. Noorwegen; *Pasman* de Vr. Elisabeth, v. Steenhuizerzijl; *Burman* de Vr. Geziena, v. Oldenburg; den 10den *Burman* Ida, v. Leer.

Vertrokken den 5 Sept., kapit. *de Vries* de Vr. Anna, n. Norden; den 7den *Legger* Geerdina, n. Noorwegen; den 8sten *Busker* Gietina, n. Oldersum; *Wilkens* Alberdina, n. Noorwegen; den 9den *Burman* Geziena, n. Leer; den 10den *Klockgieter* Margaretha, n. Norden; *Dik* de Vier Gezusters, n. Noorwegen; den 11den *Prins* de Weldaad, n. Norden; *Munning* Anje, n. Noorwegen.

Delfzijl, 10 Sept. Binnengekomen den 6 Sept., kapit. *Dost* Magrietha, v. Hamburg; *Siemers* die Frau Frauke, v. Wischhaven; *Molenkamp* Aaltje en den 7den *Frik* Heilina, beide v. Emden; *Bloema* Alida Gezina, v. Laurvich; *Huisman* Hendrika, v. Neuhaus; *Groenewold* Margaretha, v. Hamburg; *Bleeker* Hendrika Jacomina, v. Brunsbuttel, met eene broeijende lading, moet repareren; *van Wattum* Hendrika, v. Oudsoen; *de Groot* Geziena, v. Frederikstad; den 8sten *Forma* Vr. Antje en *Meijer* Alida, beide v. Leer; *Freeman* Jantjetina, v. Baltrum; *Mandema* Gezina, v. Dantzig; *Siemers* Jantje, v. Neuhau; *Roelsema* Orion, v. Archangel; den 9den *Christler* Geertruida, v. Hamburg; *Barghoorn* Vr. Trientje, v. Emden.

Vertrokken den 8 Sept, kapit. *Oetzes* de Hoop, n. Emden; den 9den *Rozeboom* de Eendragt en *Abels* Henriette, beide n. Norden; *Geltes* Twee Gezusters, n. Bremen; *Goldman* Aerrve, n. Newcastle; den 10den *Riepma* Agatha, n. Noorwegen; *Pot* Renske, *Pot* de Hoop, *Schreuder* Sylina Titia en *Wolkammer* Eenige Broeder, alle 4 n. Noorwegen; *Freeman* Jantjetina, n. Baltrum.

Harlingen, 10 Sept. Vertrokken den 6 Sept., kapit. *Joosten* Hillechina, n. de Oostzee; den 8sten *de Vries* Hoop op Welvaart, den 9den *Brouwer* Elsiena en *de Boer* Johannes, alle 3 n. Noorwegen, den 10den *de Boer* Eendragt en *Oldenburger* Gerritje Koumans, beide n. Engeland.

Malaga, 20 Aug. Het schip Beerta Schuringa, kapit. *de Vries*, van Triest naar Falmouth, is den 26sten dezer alhier wegens ziekte van den kapitein en diens zoon binnengeloopen, die beide sedert gestorven zijn; het schip order bekomen hebbende om de haven te verlaten, zal heden avond de reis voortzetten.

– Volgens brief van kapt. *Zeven*, voerende de kof Concordia, v. Nerva n. Bristol, d.d. Arendahl den 29sten Aug., was hij aldaar onder noodtuig binnengeloopen, na den 27sten bevorens op de kust van Noorwegen, door den bliksem de beide masten te hebben verloren.

Londen, 5 Sept. Het schip Jan Hendrik, kapit. *de Jong*, van Boeljewangie naar Amsterdam, te Sheerness met schade binnengeloopen, is alhier op de rivier gekomen, om de reparatie te voltooijen, hebbende zulks te Sheerness niet mogen bewerkstelligen.

Lowestoft, 5 Sept. Het schip de Noordstar, kapit. *Brouwer*, van Archangel naar Rotterdam, alhier met schade binnengeloopen, is nagezien en moet lossen om te repareren.

Havre, 6 Sept. Volgens brief van den agent van Llyod's te Gibraltar, worden de schepen op de Moorsche kust nog voortdurend door de zeerovers verontrust, het is daarom aan de schepen die van de Middellandsche zee komen of daar naar toe bestemd zijn, geraden zooveel mogelijk onder de Spaansche kust te houden.

Falmouth, 7 Sept. Het schip Maria Elisabeth, kapit. *Tjakkes*, van Galatz, alhier met verstopte pompen binnengeloopen, is bezig om de lading te lossen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

4 Sept. Reinders, Jacoba Gezina, v. Schied. n. Petersb., m. ballast.
Fenenga, Clara Dorothea, v. Bergen n. Riga, m. harings.
Kiewit, Maria Cath., v. Amst. n. de Oostzee, m. ballast.
v. d. Wijk, Annechina, v. Inverkeith. n. Croonstad, m. steenk.
Kuper, Gesina, v. Londen n. de Oostzee, m. ballast.
Speelman, Geertr. Speelm., v. Schiedam n. Petersb., m. ball.
Voordewind, Hillegonda, v. Amst. n. de Oostzee, m. ballast.
Freijes, v. Schaap, Jonge Klaas, v. Amst. n. Dantzig, m. stukg.
Hendriks, Maria, v. Harlingen n. Dantzig, m. dakpannen.
Boer, Verwachting, v. Amst. n. Croonstad, m. ballast.
Hazewinkel, Geertruida, v. Newc. n. Croonstad, m. steenk.
Olthof, Jantina, v. Bayonne n. Koppenhage, m. terpentijn.
5 —— de Haan, Siwerdina, v. Petersb. n. Liverp., m. hennep.
6 —— Vos, Cath. Knelsina, v. Petersb. n. Amst., m. potasch.
Flik, Geerdina Beerta, v. Petersb. n. Amst., m. hennep.
Muggenborg, Agnetta, v. Riga n. Amst., m. hout.
Mulder, Jonge Hendrik, v. Dantzig n. Frankrijk, m. tarwe.
Kok, Newa, v. Riga n. Harlingen, m. balken.
v. d. Wal, Fraukje, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
Potje, Annechiena, v. Petersb. n. Bristol, m. hennep.
de Groot, Sieka, v. Petersb. n. Leith, m. hennep.
Boiten, Fossiena Siers, v. Koningsb. n. Engel., m. tarwe.
Peters, Antoinette, v. Riga n. Horten, m. hout.
Meijer, Engelina, v. Riga n. Antwerpen, m. hennepzaad.
7 —— Mulder, Alida, v. Riga n. de Maas, m. lijnzaad.
Peper, Fennechina, v. Pillau n. Engeland, m. lijnkoeken.
de Weerd, jr., Groot Lankum, v. Amst. n. Dantzig, m. ball.

De Wind den 4 Sept. N.N.O., N.O., N.; den 5den N.O., N., N.N.W.; den 6den N., N.N.O., N.N.W.; den 7den O.N.O., N.N.O., N.N.W.; den 8sten N.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

Groningen, 11 Sept. Bevracht naar Frederikstad op hier terug tot f 12 à f 13 per ton hout; in Harlingen besteedt men reeds f 1 à f 2 meer. Van Newcastle op hier terug voor eene lading groot circa 45 roggelast, bestaande uit piekijzer, coaks en steenkool, f 925 in eens af.

Stettin, 8 Sept. Naar Londen 30 sh. voor vurenhout, Bristol 40 sh., Hull 24 sh. voor dito, 5 sh. 6 voor tarwe, Rouen 7 sh. 3 d. voor dito.

Dantzig, 5 Sept. Zoowel hout- als korenvrachten zijn op nieuw gestegen; naar Amsterdam f 38 per last rogge, Duinkerken 86 fr. en 15 pCt. per last tarwe, Londen 6 sh. à 6 sh. 3 d., Plymouth 7 sh. per qr., Portland 38 sh. per load balken.

Pileau, 4 Sept. Naar Amsterdam f 37, Rotterdam f 39, Antwerpen f 43, Havre 88 fr., de Engelsche Oostkust 5 sh. 6 d. voor tarwe.

Petersburg. 2 Sept. De hoop op meer ruimte en lagere vrachten blijft nog altijd onvervuld, naar Amsterdam, Rotterdam en Antwerpen f 60 en 15 pCt. per 120 mud bruto en f 55 en 15 pCt. en 15 pCt. per last rogge of lijnzaad.

221ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van f 100 en daarboven.
Trekking der Tweede Klasse.

4de Lijst. No. 4872 een prijs van f 1250. No. 16715 een prijs van f 1000. No. 18494 en 11951 beide een prijs van f 400. No. 9037 een prijs van f 200. No. 9135 een prijs van f 100, en nog in de 1*ste Lijst* op No. 14495 een prijs van f 400.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, 9 *September*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ f 6,60	» 40 ℔ f
Oude 70 ℔ f	Veen » »	Zw. Voer 36 » »
» Oml. 68 » » 9,75	» » »	» 38 » »
» 70 » » 10,25	GERST.	» 40 » » 3,10
» 72 » » 10,75	N. Winter 54 ℔ f 5,45	BOONEN.
» Old. 68 » » 9,50	» 56 » » 5,75	O. Paardeb. f 7.50
» » 70 » » 10,00	» 58 » » 6,05	ZADEN, ENZ.
» » 72 » » 10,50	Zomer 54 » » 5,05	Gr.Gortp.m. f 9,50 f 10,00
» » » »	» 58 » » 5,35	Par.100 N.℔ f 13,50 f 17
ROGGE.	Knobbe 60 » » 5,85	Old. Kools. f 11,50
O. Inl. 66 ℔ f 7,50	» 62 » »	f 13
» » 68 » » 7,90	HAVER.	Oml. dito f 11,50 f 12,75
N. » 68 » » 7,90	Dikke 38 ℔ f	Oostfr. dito f 13 25,50,75
» » 70 » » 8,30	» Nieuwe » »	Lijnzaad f 10 f 11,25
» » » »	» » »	G. Mosterdz.v. f tot f
BOEKWEIT.	» 44 » » 3,55	Raapolie p.v. f 40,50
Gr. Zd. 64 ℔ f 6,30	» 46 » » 3,70	Prijs der Boter.
» » 66 » » 6,70	» 48 » » 3,85	1ste soort ¼ ton f 35
» » » »	» 50 » » 4,00	
	O.Bl. Voer » »	2de » » » f 32¼
	Bl. Voer 38 » »	a f 33

De handel in granen was heden over 't geheel zeer lusteloos. – Tarwe, ofschoon merkelijk lager afgegeven, vond nog weinig koopers. – Rogge 20 ct. lager slepend afgaande. – Boekweit 40 a 50 ct. lager verkocht. – Gerst mede niet dan iets lager te plaatsen. – Dikke Haver 15 ct. lager. Zwarte ruimer ter veil, en 75 ct. lager afgegeven. – Boonen niet aan. – Koolzaad vond weinig vraag, en was niet dan iets lager te plaatsen. – Gort stil.

AMSTERDAM, 10 *September*. Tarwe zonder handel. – Rogge iets lager verkocht: 116, 118 ℔ Odessa f 220, f 222, f 225; 122 ℔ Pruiss. f 236 bij partij.

Koolzaad onveranderd: Fransch 58½ p. vl.; op 9 vat in Oct. 74 p. vl.; Nov. 74½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk niet williger, op levering in het late najaar en Mei wel zoo aangenaam: op 6/w. f 40,50; Vlieg f 39,25; Oct. f 39,75; Nov. f 41 a f 40,75; Dec. f 41,25 a f 41; Mei 1854 f 41,25 a f 41. – Lijnolie op 6/w. f 32,75; vlieg f 31,75 a 50; Oct. f 31,25 a f 31. — Hennepolie op 6/w. f 39,50; vlieg. f 38,50.

LONDEN, 9 *September*. De handel in Tarwe was heden onbeduidend, doordien de houders niet lager wilden afgeven, tenzij bij geforceerde verkoopen, als wanneer 1 sh. verlaging op de notering van Maandag werd aangenomen. In zeilende partijen werd zeer weinig gedaan. Gerst, Boonen en Erwten vast op de koersen van Maandag. Haver 1 sh. lager met goeden aftrek.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 9 *September*. Er was heden niet veel aanvoer van schapen en varkens en de handel was flaauw, hoewel er nog al eenige koopers ter markt waren. Het verkochte is tegen vorige prijzen omgezet.

ZUIDBROEK, 8 *September*. Op deze veemarkt was veel horenvee aangevoerd; de handel was willig en tegen hooge prijzen werd er veel omgezet. Vet vee weinig aanwezig en de aanvoer bestond voornamelijk uit kalfkoeijen.

LONDEN, 9 *September*. De veemarkt was vast op de vorige prijzen, bestedende men voor puik ossenvleesch 4 sh. 6 p. per 8 pond.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.
Amsterdam, 10 *September*.

Nederl., Werk. Schuld 2½ pCt. $62\frac{15}{16}$, 63, 63; Dito Dito 3 pCt. 76⅛, $76\frac{3}{16}$, 76⅛; Dito Dito 4 pCt. 95⅝; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 94½; Aand. Ned. Bank 118. — Spanje, Onbep. Stukk. 1 pCt. 22¾, $22\frac{13}{16}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $42\frac{15}{16}$; Coup. Bewijzen 6¼. — Portugal, te Londen 3 pCt. 40, 40⅛, 40⅛; Dito Dito Uitgest. 17⅝.

Rusland, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108⅝; Cert. 4½ pCt. 100⅛; Dito bij *Hope* 4 pCt. 93. — Polen, Cert. 4 pCt. 87. — Oostenrijk, Met. 5 pCt. $81\frac{15}{16}$, 82¼; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. $42\frac{7}{16}$, 42½; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 42⅜, $42\frac{7}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. 95; Metall. La. B. 5 pCt. 95; Amerik. Bank-Act. $4\frac{7}{8}$; Dito Orig. 4, $\frac{1}{16}$; Denem. 5 pCt. 104¼; Braz. 5 pCt. 98⅜; Dito 4½ pCt. 96¼; Mexik. 25¼, ⅛; Gren. Uitg. $9\frac{9}{16}$, ⅝.

Van Holl. fondsen waren heden Integr., bij eenige affaire, nagenoeg als gisteren en 4 pCts. iets flaauwer.

Van vreemde effekten was naar Oostenr., Spaansche 1 pCts., Portug. en Mexik., tot verbeterde prijzen, eenige meerdere vraag.

Mexik. Onbep. St. 24⅞, $25\frac{1}{16}$, 25; Bl. Gr. Coup. f ⅜.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 63; Spaansche 1 pCt. $22\frac{13}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $42\frac{15}{16}$; Metall. 5 pCt. 82⅛.

AMSTERDAM, 11 *Sept.* Effecten Societeit. te 4½ uur. Spaansche 1 pCts. 22⅞, $\frac{11}{16}$. Bewijzen Coup. $6\frac{3}{16}$. Portug. 3 pCt. $40\frac{15}{16}$, 40. Mexik $25\frac{3}{16}$. Dito Onbep. 25, $24\frac{15}{16}$, ⅞.

Bij vrij levendige affaire in Spaansche 1 pCts. en Mexik. was heden de stemming flaauwer.

ADVERTENTIEN.

NEÊRLANDS HEIL.

In de VERGADERING der **KIESVEREENIGING** ***NEÊRLANDS HEIL***, heden gehouden, is ter vervulling van eene VACATURE in den GEMEENTERAAD van *GRONINGEN*, waarvan de verkiezing op den 15den dezer zal plaats hebben, tot KANDIDAAT verkozen de Heer:

Mr. H. O. FEITH,
Archivarius der Provincie Groningen.

Groningen, 7 September 1853.

J. W. QUINTUS, *President.*
A. OUDEMAN, *Secretaris.*

Vrijheid en Orde.

De KIESVEREENIGING **Vrijheid** en **Orde** heeft, in hare bijeenkomst van den 9den dezer benoemd tot haren **KANDIDAAT** voor het **Lidmaatschap** van den **Gemeenteraad:**

den Heer K. MESDAG.

De Heer A. van CALCAR had verzocht, bij deze verkiezing buiten aanmerking te blijven.

Groningen, 12 September 1853.

Namens het Bestuur der Kiesvereeniging:
J. SWAAGMAN, Jr., *Voorzitter.*
L. ALI COHEN, *Secretaris.*

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 14den September 1853, des avonds te 7 uur, in het Concerthuis. — Verslag van het Bestuur over het Maatschappelijk jaar 1852/1853; der Afgevaardigden ter Algemeene Vergadering; der Commissie ter bevordering van het Schoolgaan van minvermogende Kinderen, en over het fonds ter verleening van voorschotten aan gepensioneerden en ambtenaren. — Behandeling eener missive van het Hoofdbestuur over de aanstaande wetsherziening, enz.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Gehuwd:

A. O. JONKER, van *Westerlee*,
met
G. B. HAGENOUW,
Wedw. B. Kwast.

Slochteren, 7 September 1853.

*** Getrouwd:

H. JONXIS,
Chirurgijn,
met
A. J. SIJPKENS.

Groningen, 10 September 1853.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden beviel van eenen ZOON Webina Wiersema, Echtgenoot van

P. CAMPHUIS,
Med. Doct.

Uithuizermeeden, 9 September 1853.

*** Wijnjeterp, 9 September 1853. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON R. M. S. A. Haenenberger, geliefde Echtgenoot van

B. F. BRUGSMA.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' ZOON H. Stratingh, geliefde Echtgenoot van

Mr. **H. J. OFFERHAUS.**

Delfzijl, 9 September 1853.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot J. M. Meuge van een' ZOON.

Groningen, 10 September 1853.

A. J. VAN DER NAP.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van bijna 54 jaren, de Weledele Heer H. DIJKEMA, in leven *Burgemeester der Gemeente Marum.*

Marum, 4 September 1853.

*** Heden overleed mijne innig geliefde Echtgenoot ANNA MARIA BRÄNDLIJ, met welke ik ruim 11 jaren door het huwelijk mogt vereenigd zijn. De troost des Evangelies, dat er een Vader in den Hemel troont, wiens doen majesteit en liefde ademt, doet mij stil zijn en berusten.

Noordwolde, 4 September 1853.

J. W. E. DEUSSEN,
Predikant.

*** Heden stierf het jongste onzer Kinderen, GERHARDA ADRIANA JOHANNA, in den jeugdigen leeftijd van 8 jaren en 6 maanden.

Blija, 5 September 1853.

J. SIBINGA.
A. J. F. HAENENBERGER.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen en Behuwdkinderen diepe droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot HINDRIK NIEMAN, in den ouderdom van ruim 60 jaren.

Hoogezand, 9 September 1853.

MENJE BERENDS MEIJER,
Weduwe H. Nieman.

NB. De Affaire blijft op denzelfden voet continueren.

*** Het lieve Kind, voor nog geen zes weken als een gave Gods tot ons gekomen, is heden weêr heengegaan tot Hem, die vol liefde 't ons gaf, en vol liefde 't weêr afvroeg.

Oudkerk, 10 September 1853.

H. BROUWER.
M. W. BROUWER—VERKOUTEREN.

Eenige kennisgeving.

*** Den 10den Augustus j.l. overleed, aan boord van het Schip *Annechiena*, Kapt. A. Schuring, op reis van *Archangel* naar *Amsterdam*, mijn geliefde jongste Zoon SICCO BOURICIUS, bijkans 22 jaren oud.

Groningen, 12 September 1853.

H. C. VAN GIFFEN,
Wedw. S. R. Slothouwer.

Eenige kennisgeving.

---

in het leven van onzen grooten Vaderlandschen held. ... Inderdaad, van den tijd af dat hij zich openlijk begon te verzetten tegen EDWARDS overheering, was zijne loopbaan ééne onafgebroken keten van de meest romantische avonturen, ongedachte ontsnapping aan de dreigendste gevaren, vermetele waagstukken, die ongeloofelijk, als bovenmenschelijk mogten voorkomen." Enz.

DE DAGEN VAN BRUCE.

TAFEREELEN

UIT DE GESCHIEDENIS VAN *SCHOTLAND* IN HET BEGIN DER XIVde EEUW.

Uit het Engelsch van

GRACE AGUILAR.

In drie Deelen. Met allegorisch Omslag. Prijs *f* 8.80.

In het **LEESKABINET**, laatste nommer, wordt bij de Beoordeeling van dit Werk o. a. gezegd: „Het is een belangrijk en onderhoudend Verhaal, als *Roman* sierlijk, treffend, vol gevoel en leven; als *Historie* een naauwkeurig beeld van gebeurtenissen, zeden en gewoonten der beschrevene dagen."

Krachtens bevel van den Heer REGTER-COMMISSARIS in het FAILLISSEMENT van **HIDDE ARENDS WESSELS**, te *Wildervank*, zal de **TWEEDE VERGADERING** van **CREDITEUREN**, **ter verificatie** hunner vorderingen, worden gehouden op MAANDAG den 26sten September 1853, des voormiddags te tien uur, in de AUDIËNTIEZAAL der Regtbank te *Winschoten*, terwijl alsdan mede over een voorgesteld **ACCOORD** zal worden beraadslaagd.

WINSCHOTEN, 11 September 1853.

De Curator:
Mr. J. GOCKINGA.

GRONINGER

STOOMSLEEP-MAATSCHAPPIJ.

TARIEF

voor de maanden **October**, **November**, **December 1853** en **Januarij 1854**.

Van *Groningen*	naar	*Aduarderzijl*	en omgekeerd	*f* 0,28	p. Zeeton.	
„	„	„ *Zoutkamp*	„	„	- 0,39	„
„	„	„ *Oostmahorn*	„	„	- 0,53	„
„	„	„ *Zee*	„	„	- 0,65	„
„	*Aduarderzijl*	„ *Zoutkamp*	„	„	- 0,28	„
„	„	„ *Oostmahorn*	„	„	- 0,41	„
„	„	„ *Zee*	„	„	- 0,50	„
„	*Zoutkamp*	„ *Oostmahorn*	„	„	- 0,18	„
„	„	„ *Zee*	„	„	- 0,35	„
„	*Oostmahorn*	„ *Zee*	„	„	- 0,28	„

Drie Binnentonnen worden gerekend tegen twee Zeetonnen.

FRIESCHE STOOMBOOTREEDERIJ.

De **STOOMBOOTEN** ***FLEVO*** en ***FRISO***, in de Vaart tusschen ***AMSTERDAM*** en ***HARLINGEN*** en ***AMSTERDAM*** en ***LEMMER***, vertrekken geregeld:

Van *Amsterdam* naar *Harlingen*: DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, des morgens te 7 uur;

Van *Harlingen*: WOENSDAGS, VRIJDAGS en ZONDAGS, des morgens te 8 uur,

in onmiddellijk verband met eene **DILIGENCE-DIENST** naar ***LEEUWARDEN*** en ***GRONINGEN*** v. v., zoomede eene **BARGEDIENST** naar en van ***LEEUWARDEN***.

Van *Amsterdam* naar *Lemmer*: MAANDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, des voormiddags te 11 uur,

Van *Lemmer*: DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, des middags te 12 uur,

in dadelijk verband met de uitmuntende **BINNEN-STOOMBOOT** ***TJERK HIDDES*** naar ***STROOBOS*** en **BARGEDIENST** naar ***GRONINGEN*** v. v., zoomede met de **DILIGENCE-DIENSTEN** tusschen ***LEMMER*** en ***LEEUWARDEN*** over ***SNEEK*** en ***LEMMER*** en ***HEERENVEEN*** over ***JOURE***.

KENNISGEVING.

De COMMISSIE voor het ***WINSUMER-*** en ***SCHAPHALSTER ZIJLVEST***, bedoeld bij de Artikelen 3 en 4 der OVERGANGSBEPALINGEN van het GROND-REGLEMENT voor de WATERSCHAPPEN der *PROVINCIE GRONINGEN*, van den 23sten November 1852, brengt bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat het door haar **ontworpen REGLEMENT voor genoemd Waterschap** gedurende eene maand, te rekenen van af den **15den September** eerstkomende, ter hunner **inzage en beoordeeling** zal voorliggen op de GEWONE PLAATSEN in alle Kerkdorpen binnen het Zijlvest, waar aanplakking gebruikelijk is, met uitnoodiging hunne **bedenkingen** schriftelijk en onderteekend, uiterlijk op den 16den October eerstkomende, aan den ondergeteekenden Secretaris te willen inzenden, ten einde van dezelve het noodige gebruik te maken.

ONDERDENDAM, 8 September 1853.

De Voorzitter derzelve Commissie:
Mr. U. A. ALBERDA VAN MENKEMA.
Ter ordonnantie van denzelven:
De Secretaris,
Mr. M. SICHTERMAN VAN DE BRAKE.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 13den September 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

Eene ruime **BEHUIZING** met **STALLING** er achter, get. E 73, staande en gelegen Westzijde in de Gelkingestraat te *Groningen*, in eigendom toebehoorende aan de Weduwe en Erven L. L. GOSSCHALK. Om te aanvaarden dadelijk na den Toeslag. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 16den September 1853, des namiddags te 3 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BULSING, in het Logement *de Doelen*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene roijale **HEEREN BEHUIZING**, met **KOETSHUIS**, **STALLING** en **TUIN** er achter, en **WOONKELDER** er onder, get. G 195, staande en gelegen Zuidzijde in de Brugstraat, op den hoek van der Akerkhof, te *Groningen*, hebbende achter uitgang naar de Schuitemakerstraat en aan der Akerkhof.

II. Eene ruime sterke BEHUIZING, get. G 196, staande Zuidzijde in de Brugstraat te *Groningen*, ten Westen naast de voorgaande.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, in de 3de beschoten Bank, ten Westen van den Pilaar tegenover den Predikstoel, get. no. 270.

IV. *a.* Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR met HEEM en TUIN, benevens 3 B., 36 R., 10 E. vol Eigen LAND, staande en gelegen in de *Trips-Compagnie*, onder *Muntendam*.

b. 7 B., 63 R., 60 E. vol Eigen LAND, mede aldaar.

c. 4 B., 35 R., 10 E. vol Eigen LAND, mede aldaar.

d. 4 B., 98 R., 50 E. vol Eigen LAND, mede aldaar.

Dit Perceel thans bij JAN OOSTERWOLD in losse huur in gebruik.

V. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, gelegen op de *Ulsda* onder *Beerta*, bij EVERT HARMS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op St. Michiel verschijnende, huur van *f* 430—35.

VI. De EIGENDOM van eene BEHUISDE PLAATS LAND, groot ongeveer 51 Bunders, gelegen te *Midwolde*, in den *Oldambte*, bij BEREND GEERTS HEERES onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 408—00.

VII. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, gelegen in de *Beerta*, en de daarbij behoorende LANDERIJEN, gelegen op de *Ulsda* onder de *Beerta*, en in de *Noorder Winschoter Wappinge*, bij F. J. WIGBOLT en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 400—00.

VIII. De EIGENDOM van ongeveer 50 Bunders BEHUISD LAND, gelegen onder *Noordhorn*, bij J. W. BOELENS en Vrouw, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 400—00.

IX. De EIGENDOM van eene BEHUISDE PLAATS, groot ongeveer 53 Bunders LAND, gelegen te *Hooge-* en *Lagemeeden*, bij W. A. BOELENS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 400—00.

X. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, groot ongeveer 37½ Bunders LAND, gelegen te *Helpen*, bij H. E. VORENKAMP en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 230—00.

XI. De EIGENDOM van drie *Grondpachten*, mede aldaar, bij dezelfde Meijers in gebruik voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 9—00, *f* 9—00 en om het derde jaar een Mudde Rogge.

XII. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, gelegen te *Pieterzijl*, onder *Visvliet*, groot ongeveer 21 Bunders LAND, bij DERK HINDRIKS HAMMING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 220—00, en een lopen Weijte, met eene Stem in de Collatie aldaar.

XIII. De EIGENDOM van eene BEHUISDE PLAATS LAND, groot ongeveer 15 Bunders, gelegen mede aldaar, bij dezelfde Meijers onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 140—00, met eene Stem in de Collatie aldaar.

XIV. De EIGENDOM van ongeveer 20 Bunders BEHUISD LAND, gelegen te *Visvliet*, bij K. J. HELLINGA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 200—00 en een half kinnetje Boter, met eene Stem in de Collatie aldaar.

XV. De EIGENDOM van ongeveer 27½ B. LAND, onverscheiden gelegen in 38 B., 65 R. LAND, waarop der Meijeren BEHUIZING en SCHUUR staan, met het aandeel in het ingedijkte Polderland, gelegen te *Uithuistermeeden*, bij JANTJE JANS, Weduwe OOSTING, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 203—00.

XVI. De EIGENDOM van eene BEHUISDE PLAATS, groot 28 Bunders LAND, gelegen te *Oldenzijl*, bij H. J. VAN DER MOLEN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 178—00 en ¼ ton Boter.

XVII. De EIGENDOM van eene Behuisde Plaats LAND, groot ongeveer 32½ Bunders, gelegen in de *Westerhorn*, onder *Grijpskerk*, bij P. W. HAZENBERG en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 175—00, met een Ommegang in de Grietenij van *Westerdeel Langewold* en eene Stem in de Collatie aldaar.

XVIII. De EIGENDOM van ongeveer 6 Bunders LAND, te *Noordbroek* gelegen, bij J. H. BUURMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Sint Petri verschijnende, huur van *f* 90—00.

XIX. De EIGENDOM van ongeveer 8½ Bunders LAND, onder *Ezinghe* gelegen, bij K. A. ARENDS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 66—00.

XX. De EIGENDOM van 10½ Bunders LAND in eene BEHUISDE PLAATS, groot ongeveer 19½ Bunders LAND, gelegen te *Eenrum*, bij J. B. RIJZEBOL en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 63—00.

XXI. De EIGENDOM van ongeveer 6 Bunders LAND, gelegen bij *Enumatil*, bij K. J. BAKKER en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 54—00.

XXII. De EIGENDOM van ongeveer 9 Bunders LAND, mede aldaar, bij dezelfde Meijers onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 50—00.

XXIII. De EIGENDOM van ongeveer 4½ Bunders LAND, gelegen bij *Enumatil*, bij J. H. JUURSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 36—00.

XXIV. De EIGENDOM van ongeveer 2½ Bunders LAND, gelegen onder *Noordhorn*, aan het Niezijlsterdiep, bij J. J. GRANS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 14—00.

XXV. Een OMMEGANG in de Grietenij van *Visvliet*.

XXVI. Een OMMEGANG in de Grietenij van *Oosterdeel Langewold*, op Heerema Heem, nu Meijma.

XXVII. Drie SCHULDBEKENTENISSEN ten laste van de Diakenie der Nederduitsche Hervormde Gemeente te *Groningen*, ieder groot *f* 100—00, rentende jaarlijks op den 1sten Mei naar 3 pCt.

XXVIII. Een AANDEEL in de *GRONINGER STOOMSLEEP-MAATSCHAPPIJ*, groot *f* 500—00, met de loopende Rekening.

XXIX. Eene SCHULDBEKENTENIS ten laste van de Voogden van het Groene Weeshuis te *Groningen*, groot *f* 100—00, rentende jaarlijks op den 1sten Mei naar 3 pCt.

XXX. Eene SCHULDBEKENTENIS ten laste dezelfden, groot *f* 50—00, renteloos voorschot.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer Mr. J. A. FRUITIER.

Om te aanvaarden de Perceelen I, II, V tot en met XXX dadelijk na den Toeslag, Perceel III op den 1sten November 1853 en Perceel IV, de Behuizing, op den 1sten Mei en de Landerijen op Gregori 1854. — De Perceelen I, II en III te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

VERKOOP VAN PAARDEN.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 17den September 1853, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Logementhouder J. BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, ten verzoeke van de Heeren L. J. DE BORST VERDOORN en Co., publiek worden verkocht: **Eenige extra beste WERKPAARDEN.**

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRAAT.

MAANDAG den 19den September 1853, des morgens te 10 uur en vervolgens, zullen ter plaatse bovengenoemd, publiek worden verkocht: Onderscheidene **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: KABINETTEN, SECRETAIRES, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKWERK, BEDDEGOEDEREN, MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, **EENE PARTIJ BANDIJZER** (welke des morgens te 10 uur zal worden geveild), en hetgeen meer te bezien zal zijn ZATURDAG bevorens, des middags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer A. E. POST en diens Echtgenoot, op VRIJDAG den 16den September 1853, des avonds te zes uur, ten Huize van de Weduwe H. W. K. VAN INGEN, te *Nieuwe Schans*, publiek te verkoopen:

Eene roijale **HEEREN BEHUIZING**, **SCHUUR** en **TUIN**, staande en gelegen aan de Voorstraat en Achterstraat te *Nieuwe Schans*.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van G. P. WIERTZEMA CONS., op VRIJDAG den 16den September 1853, des avonds te zes uur, ten Huize van de Weduwe H. W. K. VAN INGEN, te *Nieuwe Schans*, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING, staande aan de Voorstraat te *Nieuwe Schans*, van ouds genoemd het *GOUVERNEMENTSHUIS*, benevens den daarachter gelegen TUIN; in twee perceelen.

*** JACOB JANS HUIZINGA en de Erven van TRIENTIEN GERRITS OLTHOF zullen, op ZATURDAG den 17den September 1853, des voormiddags te elf uur, te *Roderwolde*, ten Huize van B. R. WEERING, publiek presenteren te verkoopen:

Eene **BOERENPLAATS**, zijnde eene BEHUIZING met ONOPZEGBARE BEKLEMMING, B. 27,60,80 *Lands*, te *Matsloot* onder *Roderwolde*, Gemeente *Roden*, thans in gebruik bij MENNE JACOBS HUIZINGA, doende jaarlijks aan huur *f* 35—00 en vier Eendvogels; te aanvaarden 1sten Mei 1854.

ASSEN, 4 September 1853.

H. H. VAN LIER.

Ten overstaan van den Deurwaarder **HOMAN**, zullen er, op ZATURDAG 17den September 1853, te 2 uur, ten Huize van E. J. HEMSING, te *Zuidhorn*, publiek worden verkocht: 7 stuks RUNDVEE, 50 beste LAMMEREN, 12,000 ℔ HOOI, 4,000 schoven VLAS en andere GOEDEREN.

BOELDAG,

in de PASTORIJ te *OOSTERNIELAND*, op MAANDAG den 19den September 1853, des namiddags te één uur, ten verzoeke van Mejufvrouw de Wedw. VAN GENNEP, van: **HUISMOBILIA**, eene geheele **BIBLIOTHEEK**, waaronder **oude zeer beroemde GODGELEERDE WERKEN**.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Adv. en Not.*

UIT DE HAND TE KOOP

Eene **BOEKWEITMALERIJ**, eerst sedert jaren opgerigt. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

BLAAUWE EN WITTE KASTDRUIVEN

bij den Hovenier **J. WESSELS**, in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat.

De ondergeteekende heeft de eer zijne geachte Stadgenooten bekend te maken, dat hij voornemens is eene **DAGELIJKSCHE MIDDAGTAFEL** te houden voor **10 à 12** PERSONEN; hij verzoekt diegenen, welke hem met hunne gunst willen vereeren, eene prompte en civiele bediening.

N. A. DIJKHUIS,
in de Heerestraat, tegenover het Hoogstraat.

De ondergeteekende heeft ontvangen eene partij **fraaije MODERATEUR-TAFEL-** en **WINKELLAMPEN**, naar de **laatste modellen**, ter levering waarvan hij zich beleefdelijk aanbeveelt.

WINSCHOTEN, 8 September 1853.

W. VERMAAK.

JAGTBERIGT UIT *Vries*.

Voor diegenen, die gelieven te **JAGEN** in de **Markte van Vries**, tegen **25 cents per dag of drie gulden** voor het volle **Jagtsaizoen**, zijn de **PERMISSIËN** verkrijgbaar bij JAN v. D. MOLEN, Jager en Logementhouder, en R. HOMAN, Logementhouder, beiden te *Vries*. De gegeven Permissiën worden bij dezen *ingetrokken*.

VRIES, 11 September 1853.

J. VAN DER MOLEN.

Attentie s. v. p.!

JOH. BISCHOFER, uit *Tyrol*, wonende te *Amsterdam*, berigt hiermede aan zijne zeer geachte Begunstigers, dat hij op de aanstaande **Kermis** als naar gewoonte op de **Vischmarkt** in eene **Kraam** ontmoet zal zijn, met alle soorten **GEMSLEDEREN**, **PERVAT** en andere best **GLACÉ HANDSCHOENEN**, alsook **GEVOERDEN** voor den **Winter** gesch., **BRETELS**, ENZ. ENZ.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **BENTHEIMER STEENEN BADKUIP** en eenige **AFBRAAK**, als KOZIJNS, DEUREN, RAAMS, BALKEN, ENZ., aan 't voormalige *Stadsziekenhuis* in den Achter-den-muur.

DU BARRY'S REVALENTA bevat meer voedende bestanddeelen dan eenig ander voedsel en tocht teert het spoedig en wekt den eetlust op; het maakt eene grage maag bij gezonden en geneest spoedig alle kwalen, die uit eene slechte vertering en kwade sappen voortkomen. Hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, kramp, buikpijn, stuipen, maagwater, diarrhae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, hoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en zwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koortsen, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, rhumatiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten of op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, gedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, ving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, hooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, neiging tot zelfmoord, enz."

Du Barry's Revalenta wordt in onderstaande Dépôts verkocht à

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
2 Guld.	3½ Guld.	8 Guld.	16 Guld.

Dubbel geconcentreerde zijn in de grootere Canisters voorhanden.

Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos.

Op aanraden van eenige Heeren Doctoren zijn wij zoo vrij, de faculteit opmerkzaam te maken, dat dit Meel uit krachtig toe bijdragen kan in behandeling zijnde Patiënten te genezen, die eene strenge diëet moeten houden.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij A. W. G. H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. GARKEYZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. G. VAN BEEK; te *Meppel* bij J. M. BARTH; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN en in de overige Steden des Rijks.

Zoo spoedig mogelijk wordt gevraagd: Een **COMMISSIONNAIR** in **KOLONIALE GOEDEREN**, geregeld twee keer per jaar de Provinciën **Groningen** en **Friesland** bezoekt, en zich tevens met den **verkoop** van **LAMPKATOEN** zoude willen belasten, tegen eene Provisie van **5 pCt.** Adres, franko onder letters H. M., bij den Boekhandelaar C. JENNES, te *Enschede*.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.